

Кога народот ја пишува програмата
ВМРО-ДПМНЕ е избран фаворит

Интервју: Нусрет Рамадани
Убијците од Париз се слуги на ѓаволот

Тајните на западните разузнавачи
Кој ги гради балканските сидови?

Република

бр. 168, година IV ■ петок, 20 ноември 2015 година ■ цена: 50 денари

ЗАЕВ СО НОВА „НАДЕЖ“

КОЛКУ ЧИНАТ ПРОДАВАЧИТЕ НА СКАПА МАГЛА?

Технички министри со
техничка грешка

**Срамната врска
меѓу МВР и
Павел Шатев**

Никогаш полесно до дом

**Со државен
проект
до заштеда од
2.500 евра**

republika.mk

Не чекај весџи
за да видиш шџо се случува
ИНТЕРНЕТ ТВ

Република
www.republika.mk

ВОВЕД

Планот за федерализацијата ќе ги открие
вистинските патриоти и предавници

6

АНАЛИЗА

Технички министри со техничка грешка

11

ЕКОНОМИЈА

Со државен проект до заштеда
до 2.500 евра

16

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Јове Кекеновски

20

СВЕТ

Гувернерите од САД не прифаќаат бегал-
ци од Сирија

24

ЖИВОТ

Помалите општини со поголема помош
за новороденчиња

26

ЗДРАВЈЕ

д-р Митка Тренчева, педијатар

32

КУЛТУРА | ИНТЕРВЈУ

Петар Темелковски, актер

38

РАКОМЕТ | ИНТЕРВЈУ

Стојанче Стоилов

54

Колумна

8

Кој ги гради балканските сидови?

14

Тема на неделата

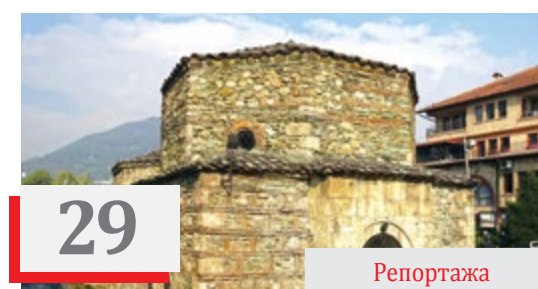
Колку чинат „продавачите
на скапа магла“?

Интервју

22

Нусрет Рамадани, исламски теолог:
Убијците од Париз се слуги на Ѓаволот

29

Репортажа

Стариот амам во Тетово
во ново руво

ДНИД Прва Република
ДООЕЛ Скопје

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: **Доне Доновски**

Маркетинг:
Стојан Георгиевски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: **ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје**
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: **Ненад Мирчевски**

Заменик главен и одговорен уредник: **Билјана Зафорова**

Редакција и соработници:

Александра Мазнева - Бундалевска, Невена Поповска,
Марина Костовска, Наум Стоилковски, Александрија Стевковска,
Јана Јосифовска, Бојан Момировски

Колумнист: **Горан Момировски**

Лектори: **Анета Љубеќиќ, Тања Стевановска**

Фотографија: **Ѓорѓи Личовски, Александар Ивановски**

Графички дизајн: **Никса Георгиевски, Билјана Неделковска**

Печати: **Графички Центар Скопје, ул. Скупи 6.6.**

Испечатени примероци: **4.000**

Датум на печатење: **19 ноември 2015**

Фото: Горѓи Личовски

ВОВЕД

Планот за федерализацијата ќе ги открие вистинските патриоти и предавници

Нена Мирчевски | Главен и одговорен уредник

Човекот што ги извлекуваше, спасуваше терористите од Арачиново, повторно е во Македонија за да ги оживее големоалбанските апетити. Европскиот дипломат, кој ни е многу добро познат од конфликтот во 2001 година, сега повторно треба да ни сервира на маса некаков рамковен договор, овој пат надграден, со кој ширум ќе се отворат вратите за федерализација на Македонија.

Соросовите платеници и СДСМ и овој пат ја префрлаат одговорноста за опасноста што следува на ВМРО-ДПМНЕ со образложение дека анализата била платена со државни пари. Никој од нив не сака да се присети дека Пандорината кутија уште пролетоска ја отвори Заев.

Случајно или не, заклучоците од анализата на Фејт се речиси идентични со ставовите на Заев, кој во екот на објавувањето на бомбите, на чудење на целата јавност, отворено кокетираше со албанското малцинство. Додека објавуваше „бомби“ за „криминал на власта“, тврдеше „мора одиме понатаму од Охридскиот договор, затоа што сега е време и сме подготвени да бидеме еднакви“. Во исто време зборуваше дека албанскиот јазик треба задолжително да се изучува во училиштата низ целата држава и дека би бил многу среќен ако ќерка му учи албански во Струмица.

Во таа насока беше и изјавата на поранешниот премиер и лидер на СДСМ Бранко Црвенковски, кој во неговото единствено телевизиско појавување од почетокот на аферата со прислушувањето зборуваше за „нужна промена на општествено-политичкиот систем на државата“. Во исто време, Соросовата медиумска банда настапуваше со невидена агресивност и напади врз

целата македонска јавност, која јасно и без двоумење ги осудуваше и целосно ги отфрлаше тезите на Заев за нов рамковен договор и за двојазична држава.

Од развојот на настаните е сè поочигледно дека аферата со нелегално прислушувањето разговори немала за цел да ја спасува државата од „криминалната власт“, туку целосно да се разбие државниот поредок и преку некакви нови договори, како и со менување на постојниот Устав, целосно да се смени ликот на државата. Всушност, уште од самиот почеток на аферата со прислушувањето постоеја силни сомневања дека заднината е многу поголема од тоа што ѝ се сервира на јавноста, но прашањето беше што сè се крие зад „бомбите“ на Заев?

Отворањето нови прашања во ек на сериозна политичка криза покажува дека намерата не е брзо решавање на проблемот, туку, напротив, отвора уште поголеми сомнежи дека зад целата афера се кријат опасни сценарија за целосно растурање на државниот поредок и воспоставување нов хибриден модел на владеење, кој под превезот на демократијата треба целосно да биде управуван од надворешни центри на моќ.

Како и да е, барем по ова прашање ВМРО-ДПМНЕ и СДСМ нема да имаат простор за маневри. Нивните ставови мора да бидат кристално јасни, од што јасно ќе се увиди кој ги штити, а кој ги продава интересите на Македонците.

Питер Фејт овој пат не успеа да стигне навреме да ги евакуира терористите од Диво Насеље. Дали ќе успее и без нив да нанесе уште поголема штета на македонскиот народ нема да зависи само од потписниците на договорот од Пржино, туку и од самите граѓани.

?

КОГА НАРОДОТ ЈА ПИШУВА ПРОГРАМАТА

Лидерот на ВМРО-ДПМНЕ и премиер, Никола Груевски, ја најави платформата која во последнава деценија е добитна за оваа партија. За разлика од ривалите, од СДСМ кој со програми пишувани во Љубљана и во Белград и со илегално прибавени прислушувања се обидува да ја добие поддршката од гласачите, владејачката партија повторно се потпира на единствената сила која може да ја одреди иднината на Македонија – на македонскиот народ и на сите граѓани што живеат во неа. Затоа, во наредниве месеци ВМРО-ДПМНЕ повторно ќе побара од народот да каже каква Македонија сака. Дали сака Македонија со „свиткана кичма“, безидејна, со влада која чека наредби од Белград или од Брисел, влада чија единствена цел е нејзините функционери да седнат во фотелја и таму да ги чекаат наредните избори, или влада која ќе гради и ќе реализира проекти од интерес за сите граѓани, без разлика од која нација се или на која вера или политичка партија ѝ припаѓаат. Предноста на ВМРО-ДПМНЕ во периодот до изборите не е во бројките од рејтинзите туку во реалноста, целосно различна од онаа затекната во 2006 година. Реалност во која за триесет проценти е намален бројот на невработените, во која петнаесет илјади семејства со преку седумдесет илјади членови веќе немаат долгови вредни триесет милиони евра. Реалност во која пензионерите сега имаат речиси двојна пензија од онаа што пред изборите, во 2006 година, им ја скрати СДСМ за осум проценти, а социјалната помош порасна за речиси две третини. Реалност во која веќе се изградени 516 километри регионални патишта (уште 119 се во изградба), се градат или се изградени околу 170 километри автопатишта, во која се реконструира железница долга деведесет километри, а во здравството се инвестирани сто милиони евра во современа опрема. Реалност во која се изградени седумдесет и реконструирани и триесет и пет училишта, изградени стотина нови спортски и тениски игралишта, и реалност во која земјоделците добија речиси осумстотини милиони евра субвенции. ■

НАСТАНИ НА НЕДЕЛАТА

СВЕТОТ ЗНАЕ ШТО Е НАЈВАЖНО ВО КРИЗА, ВО МАКЕДОНИЈА СЕ УШТЕ ДИЛЕМИ

Човековите права ќе претрпат сериозен удар по настаните во Париз. Како резултат на активностите на службите за безбедност и притисокот од десничарските политички партии, најстарите и најлибералните светски демократии се подготвуваат за трговија - безбедност во замена за прекршување на основните човекови права, како правото на слободно движење

И додека светот се тресе од тероризам, додека ИСИС се заканува со акции на Балканот, СДСМ и соросидите ги обвинуваат Македонците за исламофобија и за прекршување на човековите права. Само затоа што се бараат поголеми мерки за безбедност. За разлика од Македонија, каде што се критикува и најмалиот обид да се преземат мерки за заштита на државата и за безбедноста на граѓаните, политичарите и јавноста во светот се едногласни дека во најновата криза и среде реалните закани од ИСИС, треба да се преземат ригорозни мерки за безбедност. Така е и во Франција, каде што полицијата за прв пат по Втората светска војна воведо полициски час, а така е и во САД, каде што повеќе од половината американски гувернери се противат

на политиката на Обама за примање бегалци од Сирија. Според нив, а и според спикерот на Претставничкиот дом во Конгресот на САД, подобро е во моментот да сме безбедни, отколку подоцна да зажалиме за тоа. „Нашиот народ секогаш бил сочувствителен. Но, не смеаме да дозволиме терористите да го искористат нашето сочувство. Подобро да бидеме безбедни, отколку да жалиме. Затоа треба да се направи пауза со програмата за бегалци за да се спречи инфилтрирање на терористи меѓу бегалците“, изјави Пол Рајан, спикер на Претставничкиот дом на САД. За оваа изјава, Рајан не доби никакви негативни квалификации ниту од дежурните американски левицарски критичари, како што тоа се случи со македонските лидери, кои по седницата на Советот за безбедност, како една од можностите за контрола на безбедноста ја споменале и фамозната жица која треба да ги спречи илегалните минувања на нашата јужна граница. А македонските власти не најавија никаков притисок за легалните бегалци, ниту нивно одбивање, ниту апсење или сместување во колективни центри на границата, како што тоа го направи Германија, туку само регистрација на сите бегалци и проверка на нивните патни исправи. ■

КОЛКУ ПОЈУЖНО, ТОЛКУ ПОВИСОКИ СИДОВИ

Најавата на германската канцеларка Меркел дека ако нејзината земја го запре влезот на бегалците од Сирија и од Ирак на Балканот може да му се случат нови војни, ни даде јасна претстава за сценаријата во случај на прекин на важноста на шенгенскиот систем и на меѓународната конвенција за правата на бегалците. Меркел предизвика негации од лидерите во регионот за можноста да започне војна, но, во исто време, најголем дел од нив ги активираа плановите за подигање нови сидови и ја потврдија опасноста за која зборуваа канцеларката

Пишува | Горан Момироски

Земјата што е симбол и жртва на погрешна употреба на сидовите во политиката и во решавање на проблемите, сега може да стане повод за нов процес во кој бетонски, жичени и други видови пречки ќе ги спречуваат жртвите на војната да најдат прибежиште. Германија во ниеден случај не може да биде прогласена за виновна затоа што таа самата за десет месеци прими повеќе бегалци од која било друга европска држава во последниве

60 години, но одговорноста и товарот за ваквиот развој на настаните неминовно ќе падне на официјален Берлин. Во моментот кога стравот од тероризам во Европа се шири со брзина на светлината, воопшто не е важно кој е навистина виновен. Она што е важно е дека започна да се остварува првиот чекор од пророштвото на Меркел, а ниту Германија ниту ЕУ немаат никаков превентивен план за спречување на можните турбуленции.

• • •

Македонската влада ќе мора да се заштити и да ги обезбеди своите граници на ист начин како што тоа ќе го сторат другите земји

Верижната реакција започна. Словенија веќе има конкретен план и буџет за изградба на сид кон Хрватска. Засега, таа пропушта квота од три илјади бегалци дневно, но оваа бројка наскоро ќе стане премала. Со фреквенција од десетина илјади бегалци дневно, ако Словенија биде упорна во намерите, за еден месец Хрватска ќе се соочи со бројки кои се слични на оние што Македонија го доживеа во 1999 година за време на косовската криза.

Официјален Загреб сигурно нема да седи со скрстени раце и ќе ја блокира границата со Србија, по што српскиот премиер Вучиќ веднаш ќе го блокира Табановце и другите гранични премини со Македонија. Ако не сака да биде најслабата алка, и македонската влада ќе мора да се заштити и да ги обезбеди своите граници

на ист начин како што тоа ќе го сторат другите земји, меѓу нив и членки на ЕУ.

ГРАНИЦАТА СО ЕУ ХЕНДИКЕП НАМЕСТО ПРЕДНОСТ

Наместо Македонија да биде во подобра ситуација затоа што се граничи со земја-членка на ЕУ, состојбата е сосема спротивна. За нас е хендикеп што сме соседи со земја која ем нема пари, ем не сака бегалци на своја територија, а во исто време систематски се обидува да пренесе бегалци на македонска територија, без официјално да ги регистрира (ваквата тактика користи и Хрватска, која илегално ги носи бегалците кон тајни гранични премини во Словенија). Во обид да се ослободи од нив, Грција се обидува да им помогне на бегалците да влезат во Македонија, за во случај ЕУ

• • •

За нас е хендикеп што сме соседи со земја која ем нема пари, ем не сака бегалци на своја територија, а во исто време систематски се обидува да пренесе бегалци на македонска територија, без официјално да ги регистрира

ПРОКЛЕТСТВОТО И ПОТРЕБАТА ОД МЕРКЕЛ

И покрај тоа, нејзината земја не е директно виновна за состојбата во Сирија и во Ирак, каде што немаше испратено германски војници во мировните мисии, и покрај тоа што поради својот човечки став кон бегалците ризикува да го изгуби рејтингот граден цела деценија, и покрај тоа што со своите либерални и храбри политички чекори обезбедува иднина за германската економија која трпи огромен демографски удар, и мака мачи со сè посланата радикалната десница и со евроскептиците во својата земја, Меркел на крајот може да ја загуби битката и со тоа да ја врати Европа неколку децении назад. Земете го примерот со Балканот од каде што најдобро се гледа како размислува канцеларката. Меркел е единствениот европски лидер кој сам, без учество на други држави освен на Австрија, презеде конкретна иницијатива и лани во Берлин ги собра земјите од југоисточна Европа на посебен самит во обид да го стабилизира регионот. Иако од него сè уште нема некој конкретен резултат, таа покажа дека освен што понекогаш го користи Балканот како средство за остварување цели, таа дома и искрено се залага за надминување на сите политички, безбедносни и интеграциски проблеми во него. Се чини дека дури и оние балкански лидери што до вчера велеа дека е престога Германка која бара дисциплина од сите и нема смисла за компромис, ќе зажалат ако свездата на Меркел наскоро почне да темнее, по што речиси е сигурно дека регионот ќе остане без никаква заштита со можност да биде целосно изолиран. Колегите и можните наследници на Меркел (Шојбле, Мазнер) во отсуство на визија и соочени со внатрешните предизвици речиси сигурно најпрвин ќе ги затворат вратите за бегалците, а потоа индиректно ќе предизвикаат верижна реакција во која доволно е само еден промил од сите бегалци да имаат терористички потенцијал за да Балканот се претвори во нов хаос.

да реши да ги почитува правилата од Даблин и да почне да ги враќа бегалците во првата земја на влез во ЕУ, таа да нема обврска да ги прими ако не се уредно регистрирани. И сето ова се случува во време кога Министерството за одбрана во Атина, кое е одговорно за грчките граници, го води човек кој се закани дека ако ЕУ не помогне за надминување на економската криза кон Брисел и кон Париз, ќе пушти еден милион цихадисти.

БЕГАЛЦИТЕ НЕ СМЕАТ ДА СЕ ДОЖИВУВААТ КАКО ТЕРОРИСТИ, НО КАКО ДА СЕ ПРОВЕРАТ?

Франција е една од западните земји што имаат силни оперативни мрежи во подрачјата каде што се водат борбени дејства во Сирија и во Ирак, односно каде што се водеа или сè уште

се водат битки меѓу силите на Асад и „Исламската држава“. На списоците на француските и на другите агенти има десетици илјади имиња на луѓе што се борат во редовите на ИД, на фронтот „Ал Нусра“ и на други умерени или помалку умерени воени групи во Сирија.

Скриените разузнавачи што се дел од овие милитантни групи и истовремено работат за своите шефови во Париз, Лондон, Берлин и во други европски главни градови, доколку ги стават на една маса сите податоци и ги поделат со земјите од балканската маршрута, ќе придонесат ниту еден терорист да не може да дојде во ЕУ. Тие би биле фатени уште на првата регистрација во Грција или уште во турските бегалски кампови. Но, ниту Франција ниту другите членки на НАТО

(Русија дури по нападите во Париз најави дека ќе ги даде своите информации за радикалните исламисти од ИД) не сакаа да ги поделат своите разублавачки сознанија со своите колеги. Една од причините за тоа е обидот да се дојде до подобра стартна позиција во поствоена Сирија кога овие луѓе ќе бидат од корист за тој што ќе победи или ќе оствари влијание на теренот. Веста на најмоќната светска новинска агенција „Ројтерс“ дека еден од осомничените за париските напади имал придружба која го пренела од Турција, Грција, Македонија и Србија на европско тло, а ниту една земја не знае каде се сега луѓето што биле со него, не ги потврдува сите антибегалски сентименти искажани деновиве низ Европа, но прецизно покажува дека нецелосно контролираните бегалските бранови со себе носат голема опасност. Без апсолутна координација на земјите од ЕУ со своите балкански пријатели и во иднина ќе нема гаранции дека некој терорист нема да се протне и да заврши убивајќи невини цивили по европските туристички центри.

БЛОКАДАТА НА БЕГАЛЦИТЕ МОЖАТ ДА ЈА ИСКОРИСТАТ И ЛОКАЛНИТЕ РАДИКАЛИ

Едно од можните сценарија во регионот, доколку дојде до големи бројки на бегалци коишто ќе мораат да престојуваат во една земја, е нивно врбување од страна на локални радикали и мафијашки групи кои ќе сакаат да ги искористат за свои цели. Оставени без соодветна поддршка, сместени во шатори во зимски услови, желни да

го направат последниот чекор кон Европа, дел од бегалците ќе бидат во искушението да преземат и илегални акции доколку тоа значи обезбедување на своите семејства.

Искуството на Германија во која федералните власти предупредија од зголемени активности на радикални исламски групи во бегалските центри, може да биде трипати поопасно на Балканот каде што бегалците ќе бидат во многу полоша ситуација од Германија. Доколку за нив нема иднина и доколку не гледаат шанса да заминат во ЕУ, тогаш не само вистинските терористи, туку и дел од останатите можат да бидат опасност по јавната безбедност во сите земји на балканската маршрута.

Се разбира, во проверките на овие состојби, земјите каде што евентуално тие би заглавиле ќе мораат да ги почитуваат сите права, вклучително и правото на презумција на невиност пред да преземат какви било правни мерки против осомничените за илегални активности. ■

МИНИСТЕРСКАТА ПУЧ-ПАРОДИЈА НА СДСМ

Ако денот се познава по утрото, тогаш ни претстои долг, напорен ден. Поголемиот проблем е што ќе трае шест месеци, но утехата е што, сепак, ќе заврши на точно определен датум. Сè уште не седнати во фотелјите, министрите на СДСМ монтипајтоновски и трагикомично ги разоткрија намерите на партијата и најавија страшна чистка и мегаломанска партизација ако победат некогаш во иднина. А Заев? Тој се подготвува да стане министер, но не во април, туку уште во март. Поточно на 12 март...

горени за владеење, техничките министри ја покажаа на виделина својата техничка и партиска грешка и уште вториот ден направија преседан, кој ги увери и неверните Томи дека целта не е некаква си изнудена контролна функција за избори. Многумина не можеа ни да поверуваат дека СДСМ толку брзо се отвори во разоткривањето на задните намери и погазувањето на договорот направен за мир во кука. Небулозата со одземањето на, буквално, сите ингеренции на МВР и парализирањето на македонската полиција го покажа сето непознавање, но и вистинското лице на марионетите на СДСМ. За белјата да биде поголема, а срамот немерлив, истата одлука исчезна со брзина на светлината. Со две решенија и во стилот на „пу-пу, не важи“ во

Пишува:
Љујчо Цвејановски

Некој ќе праша - што друго и да очекувате кога во МВР добивате човек што за работата на полицијата учел од „Полицаецот од Петловиот Рид“, а во популарното Министерство за труд и за социјална политика седнува амбициозна асоцијална министерка, која ги прошетала сите партии за, конечно, да си ги најде лебот и мирот во СДСМ? Одговорот би бил дека и покрај тоа, дефинитивно, не би го очекувале тоа што следувае на само вториот ден кај едниот и на третиот ден кај другиот. Ги

надминаа дури и партиските очекувања. Очигледно, спасителот од Муртино ги создал според својот бомбашки лик, ќе речат шегобијците на социјалните мрежи, а мисијата им била да направат пуч во сопствените министерства. За спас на партијата и по урнек на создателот, кој се обиде да ѝ го направи тоа на сопствената држава, па фатен на дело почна да пука „бомби“...

За сите тие, пак, кои им дадоа шанса, приказната се покажа како краткотрајна. Следуваше експресен и многу студен туш на отрезнување. Зажелени и из-

Вашиот втор дом! Новиот Audi A4.

www.audi.mk

Audi
Напредок низ техника

КОСТОВ: ВРВЕН ДИЛЕТАНТИЗМ И НЕВИДЕН ВОЛУНТАРИЗМ

Се наоѓаме во пост фестум фазата на патрдите од Пржино. Тоа што таму го „запржија“ политичките кујни на опозицијата и претставниците на меѓународниот фактор, сега веќе ни се нуди на „консумирање“, вели истражителот и колумнист Сотир Костов.

КОСТОВ: Кашата што ни е запржена има да ја сркаме, без право на приговор, бидејќи е „понуда што не се одбива“, дадена од „кумовите“ на западната политика и од нашата драга опозиција. Инаку, почетокот на техничките министри во Владата на Република Македонија од

СДСМ, гледано од политички ракурс е бесрамно партизиран, од правен аспект незаконит, а за вистинските стручњаци и професионалци, тоа е врвен дилетантизам и невиден волунтаризам. Техничкиот министер во МВР место со вистински правен акт, прво со одлука генерално да констатира престанување на дадените овластувања во МВР, а потоа со решение на секој поединец да му соопшти дека му се одземени овластувањата, тој во стилот на ноќен испорачател на „Федекс“, правејќи го тоа многу брзо, во стилот на „ДХЛ“, направи правен галиматјас, што можеше да предизвика кризна состојба со нарушена безбедност во државата (телеграмата симболизира вонредна состојба и итност, а

правните акти владеење на правото и правна сигурност). Тој го наруши сето ова, па потоа мораше со „оп, оп не важи“ да ја спасува состојбата. Госпоѓата Ременски непријатно ме изненади бидејќи со својот потег, всушност, Министерството за труд и за социјална политика го предаде на својата партија СДСМ, а тоа е груба и недозволена партизација. Настрана што со обемот и самата содржина на овластувањата што ги дала на невработено лице во Министерството, таа со еден потег од тоа лице прави средновековен инквизитор, Ен-Ка-Ве-Де цензор, агитпроп комесар и сдсмовски доктор за извртување. Едноставно, двајцата министри, сега засега, се врвни уметници на апсурдот.

Очекувањата на Костов за нивната работа во иднина, за жал, се никакви бидејќи, според негова оценка, можеме да очекуваме сè, ама буквално сè.

КОСТОВ: Се молам на Господ да нè спаси од нив, ама и нив да ги спаси од глупостите што наумиле да ги прават. Место да ги размрсуваат неразмрсените македонски јазли, тие го прават спротивното – ги замрсуваат до ниво на нов Гордиев јазол. Штетно, бедно и кутро. Инаку, да не се залажуваме, тие не влегоа во владата за да бидат обичен протокол. Напротив, мисијата на сдсмовските „малборо мен експерт“ со невиден политичко болшевистички мачоизам, е освојување на власта, откако претходно однатре ќе го поминат противникот (за нив непријателот) – ВМРО-ДПМНЕ, со цел да го уништат, а не да го победат. Многу просиро и еднакво на политичка порнографија. Ова, пак, е срамно. Инаку, да не се залажуваме: во куќа со „диво месо“ не може да има мир. Доколку бидат отстранети остатоците (рецидивите) од темното минато, има иднина за нашата куќа Македонија.

рок од само неколку часа првиот полицаец и технички и правно си го поништи побараното. Иако дел од партиски диригираните небулози останаа во сила, Спасовски, сепак, се свести, се пишмани и го ослободи заузданото МВР на кое му ги врза рацете со телеграмскиот акт. Нејсе што така флагрантно го прекрши фамозниот Договор од Пржино. А сето тоа се одвиваше дента кога Париз стана цел на тероризам...

Тажната песна на опозицискиот лебед

Прашањето што остана да виси во воздухот е која беше целта на оваа катастрофална одлука на СДСМ? Првата помисла беше дека чинот со одземањето на сите ингеренции на сите раководни лица личи на ветеното од сегашниот лидер, кој во моментот на ветувањето не беше ниту лидер ниту бомбаш. Позната сентенција за бркање на сите од работа и за вработување на сите свои братучеди. Пишманењето, пак, беше јасен знак на признание за сторената, непромислена и дилетантска грешка. Втората, многу поверојатна помисла за неутрализираниот насилан пуч во МВР беше дека ова е класична показна вежба и при-

мер на СДСМ како ќе изгледа иднината на секоја институција доколку некогаш победат. Целосна партизација и прераспределба на работните места, синхронизирана со конкретно расчистување со кадарот, кој е неподобен за нив. Ако ова се случи во првите 24 часа на некаков си технички министер, што би било во рамки на вистински министер и влада на СДСМ? Кога не успеаја да ги сопрат своите одмазднички пориви во ситуација кога и студентите на прва година од Правен факултет знаеја дека не смеат да го направат тоа, што би било кога би имале вистински одвртани раце? Нескриена, грда порака на опозицијата до целата администрација или, сепак, само песна на лебедот од партијата што знае дека ова е последната шанса за министерско место во годините што следуваат? Нелогичните чекори секогаш отвораат многу прашања, но одговорот секогаш е еден и едностран. Во овој случај, се работи за крик на очајникот, кој свесен за извесноста на поразот почнува да ја губи почвата под нозете и преку партиски диригирана пародија почнува да ги јаде сопствените деца, или беа министри... И така, тие не се битни, битна е само врхушката.

Заев ќе биде премиер во март!

Капакот на приказката го стави Ременски со назначувањето на партиски цензор за одговорен во комуникацијата со народот, иако упатените велат дека казанот е сè уште далеку од какво и да е ставање капак на техничката приказка. Најавуваат проблемска серија, која ќе го загрози приматот на бројот на епизодите на „Малечката невеста“... Сепак, целта на овие т.н. министри и на нивните марионетски позиции прв ја разјасни неприкосновениот лидер. Сè уште неседнати во фотелјите, Заев ги „отвори“ и ја покажа нивната потрошливост и намена. Верувале или не, но веднаш по давањето на заклетвата, во моментот кога целата нација

очекуваше да го слушне ставот и пораката на новите, макар и технички министри, тие останаа инвентар, а изјавата ја даде лидерот?! Навикнати на инвентарската улога во заднина од времето кога тој ги пукаше петардоидните „бомби“ и сега тие премолчеа, а тој си кажа сè што му лежи на срце. И на душа. Заев си се прогласи за премиер во април, а не дозволи неговите најизвикани „лушки“ да изустат ни збор. Буквално и фигуративно, немо стартуваа со преседан. Единствен проблем е што нивниот лидер нема да стане премиер во април 2016 година, туку во март. Поточно на 12 март. Тогаш се одвива Струмичкиот карневал, кој традиционално е на Тримери. Заев, кој беше Дракула, Самурај, Оган, Султан сега ќе има шанса да биде и премиер...

ДАШТЕВСКИ: СЕРИОЗНА ЗЛОУПОТРЕБА НА СЛУЖБЕНАТА ДОЛЖНОСТ

Почетокот на министрите на СДСМ го оценувам исто како преговорите во клубот на пратеници, вели доц. д-р Александар Даштевски, според кој и тогаш тие правеа напори, а сега докажуваат и на дело дека сакаат да добијат нешто повеќе од тоа што е договорено во Пржино.

ДАШТЕВСКИ: Сметам дека ретко кој можеше да очекува вакви предлози за министри со оглед на тоа дека самиот министер за внатрешни работи повеќе пати изјави дека на тие функции треба да се постават врвни професионалци. Неговите постапки се неверојатни, далеку од сите очекувања и сметам дека не би ги направил ни почетник во службата, а особено не дипломиран правник.

Без да ги коментирам одлуките, ќе наведат дека министерот и самиот учествуваше во преговорите и би требало добро да знае што е договорено таму. Сега тие договори се пренесени во Законот за изменување и за дополнување на Законот за владата на Република Македонија. Во членот 44 јасно стои дека министерот заедно и рамноправно со дополнителниот заменик учествува во спроведувањето на надлежностите што произлегуваат од закон и од подзаконските акти. Исто така, сите акти од нивна надлежност треба да бидат потпишани и од раководниот службеник и од дополнителниот заменик. Доколку актот е потпишан само од едно лице не произведува правно дејство. Ова укажува на тоа дека министерот за внатрешни работи не се потрудил добро да ги проучи неколкуте одредби од законот. Тоа што требаше да биде неговата функција и поради што почнаа преговорите меѓу партиите е успешно спроведување на изборите. Тоа се однесува на сите министри и заменици во оваа влада.

Од друга страна, според тоа што го прочитавме за министерката Ременски, таа пратила известување до службите од кабинетот со кое дава надлежност на извесна претседателка на комисија за труд и за социјална политика на СДСМ Мила Царовска да го одобрува или цензурира кој било одговор на граѓаните. Ова претставува сериозна злоупотреба на службената должност и целосно непрофесионално однесување. Патем, невработени лица не смеат да имаат никаков увид во службените работи на министерството. Можеби, министерката не ја разбрала сериозно работата што ѝ е доверена и сака да спроведува партиска политика, но таа заедно со своите колеги даде заклетва дека ќе работи во согласност со законот. Министрите треба да имаат предвид дека и покрај тоа што ги добија овие функции во согласност со политички договор, а не во согласност со Уставот и со законот, носат целосна одговорност за вршење на работите во своите ресори. ■

СДСМ бегаше од одговор по текстот објавен во неделникот „Република“ каде што се наведува дека партијата во опозиција ги користи услугите на агенција од Србија, која, пак, според пишувањата во соседството, се поврзува со низа сомнителни зделки, како и дека стои зад организација на насилни акции заради евентуална граѓанска непослушност во северниот дел на Косово. Бидејќи прес-службата на партијата не ја удостои редакцијата на „Република“ со одговор на неколкуте уредно поставени прашања, побаравме одговор од првиот човек на пратеничката група

ЗАЕВ СО НОВА „НАДЕЖ“

КОЛКУ ЧИНАТ ПРОДАВАЧИТЕ НА СКАПА МАГЛА?

СДСМ користи услуги на српска агенција за односи со јавноста, признава првиот партиски човек во парламентот, Горан Сугаревски. Не е сигурен како точно се вика агенцијата, но знае дека раководството на партијата е задоволно од нејзината работа.

Сугаревски не е првата партиска адреса од која редакцијата на „Република“ побара одговор по сознанијата објавени во минатиот број, а кои се однесуваа на тоа дека партијата добива совети од агенција за чијашто работа во балканската јавност се наведуваат низа сомнителни зделки.

Редакцијата на „Република“, како што прилега на една сериозна медиумска

куќа, побара одговор од партиската централа, од прес-центарот на СДСМ.

Но, Социјалдемократскиот сојуз немаше доблест да одговори на пишувањето во „Република“ за тоа чии советодавни услуги користи во создавањето на политиката на терен. Молкот не се однесува само на тоа што е објавено во минатиот број на неделникот, туку нема одговор ниту на уредно поставените прашања од редакцијата до партискиот прес-центар. Во меѓувреме, сепак, СДСМ се занимаваше со „Република“ лиферувајќи беспредметни партиски соопштенија.

Иако во официјалното барање со прашања испратено од „Република“ стои

дека одговорите се во интерес на јавноста и дека во насока на слободното и демократско информирање и залагање за отвореност на новинарството за сите теми, од партијата се бара да одговори дали СДСМ оваа година има користено услуги од агенција за односи со јавност од Србија или советувања од лица поврзани со агенција од Србија, како и колку ги чини и начинот на исплата за тие услуги, нема одговор од прес-центарот на СДСМ.

Мора да се спомене и дека во писменото барање е наведен и краен рок за одговор за да може јавноста да биде навремено информирана, тоа, повторно, не е почитувано. Нема ниту писмено извинување за непочиту-

вање на наведеното време, или одбивање соработка со редакцијата на „Република“, некаков збор. Изостана каква било реакција.

Не е потребно да се наведува, како што прават некои редакции, дека постојат и се користат алатки што служат за да покажат дека електронската пошта е примена, отворена... Тоа што за јавноста е важно е дека по објавувањето сериозна новинарска анализа во која се открива сомнителна соработка со српска агенција за односи со јавноста, СДСМ нема што да каже.

Прашањето што сега се поставува е кој се обиде да ја крие оваа „белградска врска“? Дали СДСМ се обиде да не биде поврзан со агентите за односи со јавноста, чиешто име фигурира во аферите што ги објавија српските медиуми поврзани со извлекувањето огромни пари од српските министерства, децентрализацијата на северот на Косово, отворањето на медиумите, сомнителните финансирања...?

Или, пак, српските советници, чијшто тип со белградски регистарски таблички бил паркиран пред седиштето во времето со нокните несоодветни викотници на српски јазик, ја кријат својата улога и поврзаност со македонската опозиција? Оваа опција не би требало да се отфрла ако се земат предвид безобразните гласни дијалози на српски јазик што се слушале низ соседството, а во кои, според извори на „Република“ првиот човек во партијата, Зоран Заев, бил во подредена улога.

„Тие разговори неколкупати завршувале и со силни караници и со викотници во кои на српски јазик се посочувало на 'неспособност', како и дека било потребно 'водење интелегентна политика'. Според сознанијата, Заев бил и прекорен да не се излетува пречесто со изјави, особено затоа што е политичар зад кој се провлекуваат низа афери, пред сè корупциски скандали, што е сериозен недостиг и товар, кој мора да се покрие“, објави „Република“ во минатиот број.

Сега, кога е јасно потврдена соработката на СДСМ со агенција од Србија, како што недвосмислено одговори координаторот на пратеничката група на СДСМ во Собранието, „Република“ јавно го прашува Социјалдемократскиот сојуз на Македонија:

- Дали СДСМ во текот на оваа година ги користи услугите на агенцијата за односи со јавноста „Раскин и Хант“ (Ruskin & Hunt) од Србија, агенцијата на Иван Бендер и на Милјан Шчекиќ? Дали тие двајца ја имаат советодавната улога во партијата?
- Колку го чини СДСМ советувањето од странските стручњаци? Дали постои пишан, склучен договор, кој ќе биде објавен?
- На кој начин се врши исплатата кон советниците и стратезите за односи со јавноста на СДСМ од Македонија и од странство?

За потсетување, „Република“ во минатиот број објави дека повеќе месеци во редовни термини, најмалку еднаш во две недели, тројца луѓе доаѓаат во штабот на СДСМ на средба со раководството. Во „белградската врска“ на СДСМ, според наши извори, клучни биле тројца: Иван Бендер, Милјан Шчекиќ и уште еден познат естраден менаџер. Тие стоеле зад стратегиското дејствување на партијата. Шчекиќ и Бендер во 2009 година ја отвораат агенцијата „Раскин и Хант“ (Ruskin & Hunt), агенција за стратегиско планирање и за активности поврзани со односи со јавноста.

Шчекиќ до 2011 година е и сопственик на фамозната агенција „Артс енд крафтс“, која српските медиуми ја врзуваа во корупцискиот скандал со извлекување државни пари за кампањи, а ја затвора во 2011 година, кога српскиот Совет за борба против корупцијата отвора случај поради афера со исплаќање милионски суми на приватни агенции за маркетинг.

Агенцијата на Шчекиќ работела за српското Министерство за Косово и за Метохија, кога во кус период извлекла 7,8 милиони динари. Овие податоци се обработени во анализите во српските медиуми, како и во извештаите на српскиот Совет за борба против корупцијата. Една од тие анализи е наречена „Продавачи на скапа магла“, каде што се анализира и тоа кој ги контролира српските медиуми.

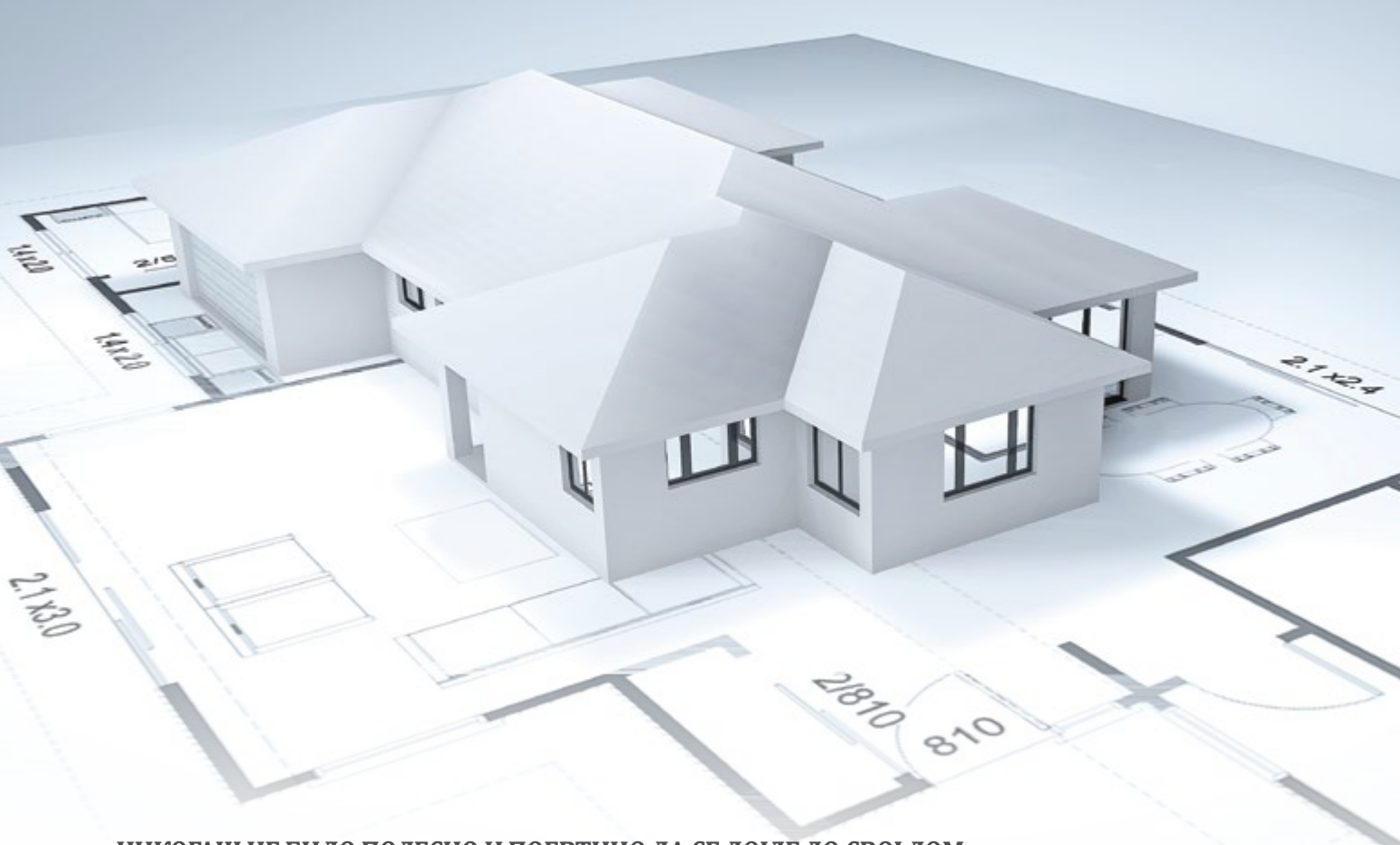
Случувањата на Косово, додека таму е активна агенцијата на Шчекиќ, многу личат на методите што ги преземаше Заев пред неколку месеци. Од друга страна, и листата на медиумите што лиферуваа неточни информации што оеда на штета на државата, а во вре-

ме на сериозните моменти низ кои помина Македонија оваа година, се совпаѓа со листата на медиуми во кои имаат влијание агентите за односи со јавноста.

За потсетување, српските медиуми, спроти изборите, анализираа дека повеќе агенции, меѓу кои и „Артс енд крафтс“, се финансираат од „црни пари“. Еден од луѓето што посочува за тоа колку чинат советите, Крешимир Мацан, поранешен советник за односи со јавноста на СДСМ, наведува дека најмалата сума за кампања изнесува барем два милиона евра. Според него, реалните извори и текови на пари се кријат од очите на јавноста, како и дека некои од „скриените советници за односи со јавноста“ не играат само за пари, туку и за идни позиции и проекти.

Во 2007 година, пак, СДСМ плати 340.000 евра народни пари преку кабинетот на тогашниот претседател Бранко Црвенковски на словенечката агенција „Пристоп“ за изработка на стратегија под име „Надеж“ со која место со изборна програма, партијата требаше со притисок и насила да ја преземе власта. ■

НИКОГАШ НЕ БИЛО ПОЛЕСНО И ПОЕВТИНО ДА СЕ ДОЈДЕ ДО СВОЈ ДОМ

СО ДРЖАВЕН ПРОЕКТ ДО ЗАШТЕДА ОД 1.000 ДО 2.500 ЕВРА

Пишува | Александрија Сивковска

Доаѓањето до свој дом никогаш не било полесно и поевтино. Освен кредитите што ги дава државата преку проектот „Купи кука, купи стан“ граѓаните сега ќе можат да дојдат до своја кука преку бесплатните проекти за градба на типски куќи. Со ваквите готови проекти ќе се заштедат од 1.000 до 2.500 евра, пари кои ќе можат да се пренасочат за други трошоци за градба на куќата. Се работи за комплетни идејни решенија за градба, кои ќе бидат објавени на страната на Министерството за транспорт и врски. Граѓаните што се заинтересирани за градење, кога ќе отидат во општина да побараат дозвола за градба ќе добијат можност да изберат дали сакаат сами да изработат проект за градење, кој ќе треба и да си го платат, или, пак, ќе се решат да градат типска кука со готов, бесплатен проект, кој ќе го преземат од страницата

на министерството или, пак, ќе го добијат од општината. Готовите проекти ќе ги содржат и дефинираат сите фази на градба од статика, електрика, машинство до противпожарна заштита. Општината ќе издаде одобрение за градба, доколку луѓето се решат да градат, почитувајќи ги поставките во проектот. Субвенцијата ќе се однесува на градење кука во кој било дел во градовите или селата. Проектот е во завршна фаза и наскоро ќе почне неговото спроведување.

■ На тие граѓани што немаат средства ќе им обезбедиме типски проекти нацртани од архитекти, кои бесплатно ќе им ги доделуваме доколку сакаат да градат кука. Во изминатиот период вршеме подготовка за овој проект и Министерството за транспорт и за врски веќе го завршува проектот. Очекувам во оваа или наредната неде-

ла Министерството да излезе со готови проекти. Речиси се завршени шест типски готови проекти за градба на куќи од 60, 80, 100, 120, 150 и од 180 квадратни метри. Кога би ги правеле самите граѓани, проектите би ги чинеле од 1.000 до 2.000 евра - најави премиерот Никола Груевски.

Проектот, додаде тој, почнува да се реализира во наредните пет до десет дена.

■ Наскоро ќе објавиме дека работата на проектот е завршена и граѓаните ќе може да дојдат во Министерството и да го подигнат проектот бесплатно или да го преземат од интернет - дообјасни премиерот.

Граѓаните и стручњацима имаат позитивни коментари во однос на оваа најнова владина мерка.

■ Со субвенцијата за градење типска кука, владата уште еднаш докажува дека ги исполнува своите ветувања и работи во интерес на граѓа-

ните. Заштедата од 2.500 евра за некогаш е, можеби, ништо, но за некои луѓе е многу. Со тие пари ќе можат да купат градежен материјал, со што ќе го забрзаат процесот на градба и побрзо ќе дојдат до свој дом. Тие што градат знаат колку многу значи секој заштеден денар. Тоа што куќите ќе бидат од типски карактер ќе придонесе за унифицираност на населените места, што е добра практика, присутна во сите земји во светот. Кај нас досега секој градеше како знаеше и колку можеше, што создаваше една разновидност на градби, која, едноставно, бодеше очи. Дојде време тоа да се промени - сметаат стручњацима.

За граѓаните, пак, кои се подготвуваат да градат, ова е одличен начин да им се помогне.

■ Мојот син сака да гради кука, но уште размислува каде, што и колку, бидејќи неговата математика покажува дека трошоците се огромни. Сепак, со оваа најава за субвенционирање на градењето типски куќи, најверојатно, ќе се реши да гради таква кука, со квадратура што ќе му одговара. Како и да е, заштедата до 2.500 евра добро ќе му дојде и ќе му овозможи тие пари да ги пренасочи за други трошоци, што е повеќе од добре дојдена помош - вели еден скопјанец.

Државната субвенција за градење типски куќи е уште едно исполнето ветување од програмата на Владата. Во претходниот период беа понудени повеќе бенефиции од оваа сфера. Па така рокот за поднесување барања за легализација на ди-

воградбите по едно евро за квадрат е пролонгиран до март во година, а елаборатите ќе можат да се поднесуваат до декември 2016 година. Пролонгирањето на рокот за доставување геодетски елаборат за една година е направена со цел на граѓаните да им се остави простор да имаат време за достава на елаборатите, кои се клучен документ во процесот на легализација, а на геодетските фирми ќе им се овозможи полесно да ја вршат работата бидејќи со сегашниот рок немаат доволно време да ги изработат сите поднесени барања.

Првичниот рок за доставување геодетски елаборати истекуваше на 31 декември оваа година. Министерот за транспорт и врски Владо Мисајловски очекува голем број нови барања за легализација на дивоградби. Со измените се дава можност за легализација на бесправни објекти што се изградени на приватно земјиште. Ова значи дека со стапување во сила на овој закон, сопственикот на дивоизграден објект ќе може да го легализира објектот на земјиштето што е во туѓа, односно друга приватна сопственост доколку во моментот на изградбата на објектот земјиштето било во сопственост на Република Македонија.

■ Во овој случај измените предвидуваат заштита на правата на сопствениците на земјиштето преку отштета од страна на лицето што го легализирало објектот. Исто така, сопственикот на земјиштето или неговите наследници имаат право да побараат надомест за земјиштето без временско ограничување и

доколку во рок од 20 години сопственикот на земјиштето побара надомест за земјиштето тогаш ќе се земе предвид пазарната цена на земјиштето во моментот на поднесување на тужбеното барање - истакна Мисајловски.

Доколку сопственикот на земјиштето по истекот на рокот од 20 години побара отштета за земјиштето, тогаш ќе се земе предвид пазарната цена на објектот кога е легализиран. Сопственикот само по исплата на земјиштето ќе може да се здобие со право на сопственост врз земјиштето, а доколку во рок од 20 години сопственикот на земјиштето не бара надомест на штета, тогаш сопственикот на објектот во судска постапка може да бара право на сопственост врз земјиштето.

Со измените се предвидува и доколку вредноста на земјиштето е поголема од вредноста на легализираниот објект, сопственикот на земјиштето да плати надомест за објектот или да го купи објектот. Оваа измена не важи за објектите за домување или за објекти од јавен интерес.

Се дава и можност да се легализираат објекти изградени на земјиште на Република Македонија со право на користење на други физички или правни лица без да се заверува изјава на нотар за тоа колку време го користат земјиштето.

За тие што нема да ја искористат оваа можност и нема да ги легализираат објектите, ќе се постапи според Законот за бесправно изградени објекти. Во првичниот рок, од 2 март до 3 септември 2011 година, за поднесување барања за легализација на дивоизградени објекти беа доставени 360.000, од кои за 175.000 се поднесени елаборати, а во катастарот се запишани и легализирани 135.500 барања. Продолжувањето на рокот ќе им даде доволно време граѓаните да пријават, а приватните геодетските фирми да ги изработат елаборатите, чијшто број е повеќе од 170.000. ■

...
За граѓаните, кои се подготвуваат да градат, ова е одличен начин да им се помогне

...

Речиси се завршени шест типски готови проекти за градба на куќи од 60, 80, 100, 120, 150 и од 180 квадратни метри

БИДИ ДЕЛ ОД ПРОГРАМАТА! НА ВМРО-ДПМНЕ ЗА ПАРЛАМЕНТАРНИТЕ ИЗБОРИ 2016-2020

ДНИНА! • ПОВЕЌЕ РАБОТНИ МЕСТА! • ОБНОВЕНА ИНФРАСТРУКТУРА! • ПОДОСТАПНО ЗДРАВСТВО! • ПОКВАЛИТЕТНО ОБРАЗОВАНИЕ!
ВЕЌЕ ДИРЕКТНИ СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ! • ПОДОБРИ УСЛОВИ ЗА ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ! • ТИ ЗНАЕШ, ТИ ОДЛУЧУВАШ! • ПОМОГНИ СИ СЕБЕ!
ОГНИ И НА ДРЖАВАТА! • НЕ ВЕТУВАМЕ ЧУДА! • ВЕТУВАМЕ МАКОТРПНА РАБОТА ЗАЕДНО СО ТЕБЕ! • ВЕТУВАМЕ РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ!
Е СМЕ ТУКА ЗА ТЕБЕ! ДАЈ СВОЈ ПРИДОНЕС! • ТИ НАЈДОБРО ГО ЧУВСТВУВАШ ПРОБЛЕМОТ! • ТИ НАЈДОБРО ГО ЗНАЕШ РЕШЕНИЕТО! • ОВА
ТВОЈАТА ЗЕМЈА! • ТВОЈАТА ИДЕЈА Е НЕЈЗИНАТА ИДНИНА! • ПОВЕЌЕ РАБОТНИ МЕСТА! • ОБНОВЕНА ИНФРАСТРУКТУРА! • ПОДОСТАПНО
ЗДРАВСТВО! • ПОКВАЛИТЕТНО ОБРАЗОВАНИЕ! • ПОВЕЌЕ ДИРЕКТНИ СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ! • ПОДОБРИ УСЛОВИ ЗА ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ! •
ЕШ, ТИ ОДЛУЧУВАШ! • ПОМОГНИ СИ СЕБЕСИ, ПОМОГНИ И НА ДРЖАВАТА! • НЕ ВЕТУВАМЕ ЧУДА! • ВЕТУВАМЕ МАКОТРПНА РАБОТА ЗАЕДНО
ТЕБЕ! • ВЕТУВАМЕ РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ! • НИЕ СМЕ ТУКА ЗА ТЕБЕ! ДАЈ СВОЈ ПРИДОНЕС! • ТИ НАЈДОБРО ГО ЧУВСТВУВАШ ПРОБЛЕМОТ!
ТИ НАЈДОБРО ГО ЗНАЕШ РЕШЕНИЕТО! • ОВА Е ТВОЈАТА ЗЕМЈА! • ТВОЈАТА ИДЕЈА Е НЕЈЗИНАТА ИДНИНА! • ПОВЕЌЕ РАБОТНИ МЕСТА! •
ОБНОВЕНА ИНФРАСТРУКТУРА! • ПОДОСТАПНО ЗДРАВСТВО! • ПОКВАЛИТЕТНО ОБРАЗОВАНИЕ! • ПОВЕЌЕ ДИРЕКТНИ СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ!
ОБРИ УСЛОВИ ЗА ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ! • ТИ ЗНАЕШ, ТИ ОДЛУЧУВАШ! • ПОМОГНИ СИ СЕБЕСИ, ПОМОГНИ И НА ДРЖАВАТА! • НЕ ВЕТУВАМЕ ЧУ
ВЕТУВАМЕ МАКОТРПНА РАБОТА ЗАЕДНО СО ТЕБЕ! • ВЕТУВАМЕ РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ! • НИЕ СМЕ ТУКА ЗА ТЕБЕ! ДАЈ СВОЈ ПРИДОНЕС!
ОГНИ И НА ДРЖАВАТА! • НЕ ВЕТУВАМЕ ЧУДА! • ВЕТУВАМЕ МАКОТРПНА РАБОТА ЗАЕДНО СО ТЕБЕ! • ВЕТУВАМЕ РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ!
Е СМЕ ТУКА ЗА ТЕБЕ! ДАЈ СВОЈ ПРИДОНЕС! • ТИ НАЈДОБРО ГО ЧУВСТВУВАШ ПРОБЛЕМОТ! • ТИ НАЈДОБРО ГО ЗНАЕШ РЕШЕНИЕТО! • ОВА
ТВОЈАТА ЗЕМЈА! • ТВОЈАТА ИДЕЈА Е НЕЈЗИНАТА ИДНИНА! • ПОВЕЌЕ РАБОТНИ МЕСТА! • ОБНОВЕНА ИНФРАСТРУКТУРА! • ПОДОСТАПНО
ЗДРАВСТВО! • ПОКВАЛИТЕТНО ОБРАЗОВАНИЕ! • ПОВЕЌЕ ДИРЕКТНИ СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ! • ПОДОБРИ УСЛОВИ ЗА ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ! •
ЕШ, ТИ ОДЛУЧУВАШ! • ПОМОГНИ СИ СЕБЕСИ, ПОМОГНИ И НА ДРЖАВАТА! • НЕ ВЕТУВАМЕ ЧУДА! • ВЕТУВАМЕ МАКОТРПНА РАБОТА ЗАЕДНО
ТЕБЕ! • ВЕТУВАМЕ РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ! • НИЕ СМЕ ТУКА ЗА ТЕБЕ! ДАЈ СВОЈ ПРИДОНЕС! • ТИ НАЈДОБРО ГО ЧУВСТВУВАШ ПРОБЛЕМОТ!
ТИ НАЈДОБРО ГО ЗНАЕШ РЕШЕНИЕТО! • ОВА Е ТВОЈАТА ЗЕМЈА! • ТВОЈАТА ИДЕЈА Е НЕЈЗИНАТА ИДНИНА! • ПОВЕЌЕ РАБОТНИ МЕСТА! •
ОБНОВЕНА ИНФРАСТРУКТУРА! • ПОДОСТАПНО ЗДРАВСТВО! • ПОКВАЛИТЕТНО ОБРАЗОВАНИЕ! • ПОВЕЌЕ ДИРЕКТНИ СТРАНСКИ ИНВЕСТИЦИИ!
ОБРИ УСЛОВИ ЗА ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ! • ТИ ЗНАЕШ, ТИ ОДЛУЧУВАШ! • ПОМОГНИ СИ СЕБЕСИ, ПОМОГНИ И НА ДРЖАВАТА! • НЕ ВЕТУВАМЕ ЧУ
ВЕТУВАМЕ МАКОТРПНА РАБОТА ЗАЕДНО СО ТЕБЕ! • ВЕТУВАМЕ РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ! • НИЕ СМЕ ТУКА ЗА ТЕБЕ! ДАЈ СВОЈ ПРИДОНЕС!

**НА
МАКЕДОНИЈА И
ТРЕБА ТВОЈАТА
ИДЕЈА!**

ТВОЈАТА ИДЕЈА ПРАТИ ЈА НА:
IDEJA@VMRO-DPMNE.ORG.MK ИЛИ
WWW.IDEJA.VMRO-DPMNE.ORG.MK
ИЛИ ВО НАЈБЛИСКИОТ ШТАБ НА ПАРТИЈАТА

Ти најдобро го чувствуваш проблемот. Ти најдобро го знаеш решението. Предложи ја својата идеја за повеќе работни места, за обновена инфраструктура, подостапно здравство, поквалитетно образование, повеќе директни странски инвестиции, подобри услови за земјоделците. Испрати ја до тие што знаеш дека ќе ја ценат и на кои им веруваш дека ќе ја спроведат. Ние веруваме во потенцијалот на нашата татковина и во квалитетот на идеите што можат да ја подобрат нејзината иднина. Не ветуваме чуда! Ветуваме макотрпна работа заедно со тебе. Ветуваме реализирани проекти. ВМРО-ДПМНЕ формираше тим од домашни и од странски стручни лица кои ќе работат на програмата и кои внимателно ќе ги анализираат сите предложени идеи. Во неа ќе има многу проекти, реформи и мерки што ќе ви помогнат тебе и на твоето семејство. Ние сме тука за тебе! Дај свој придонес!

Македонија е твоја земја, ти одлучуваш за нејзината иднина!

**ВЕРУВАЈ
ВО СВОЈАТА
ИДЕЈА, ЗАЕДНО
ПИШУВАМЕ
ИДНИНА!**

ОДГЛЕДУВАЊЕ ЈАПОНСКО ЈАБОЛКО

ХРАНА НА БОГОВИТЕ, КОЈА МОЖЕ ДА СИ ЈА ДОЗВОЛИ СЕКОЈ

Пишува | **Александрија Сивковска**

Јапонското јаболко е овошје што целосно се вклопува во принципите на органско производство, а одгледувачите на ова атрактивно овошје по овој принцип добиваат сертификат за органско производство и гаранција за безбедна храна. Тоа го прави јапонското јаболко сè побарано на пазарите во Европската унија, а последните години во Русија, Украина и во други источноевропски држави. Инаку, цената на органските јапонски јаболка во споредба со конвенционалните е двојно поголема, поради што е повеќе од исплатливо за одгледување. Плодот од јапонското јаболко е со исклучителна хранлива и лековита вредност, содржи многу корисни состојки: гликоза, фруктоза, јаболкова

киселина, пектински материи, танини, каротиноиди, протеини, витамини А, Б, Е и Ц, јод, железо, минерални материи. Консумација на плодовите од јапонско јаболко влијае поволно против скорбут, малокрвност, стомачни заболувања, залекување рани и друго, претставува и диетален производ и афродизијак. Со векови е нарекувано храна на боговите.

Постојат повеќе сорти што се групирани во две групи: астригентни и неастригентни, односно едните можат да се конзумираат веднаш по бербата, а другите се конзумираат подоцна, со созревање.

МАЛИ БИЗНИС СОВЕТИ

Никаде во светот овие плодови не се викаат јапонско јаболко. Ова овошје не потекнува од Јапонија, туку татковина на овој вид јаболко е Кина. Таму се најдени и првите пишани документи за ова овошје, кое датираат од 5 век. Во Европа е познато како каки, во земјите од англисаксонското подрачје како персимон, Бугарите го нарекуваат рајско јаболко, а латинското име, кое го знае науката е диоспирис. Во превод тоа значи храна на боговите.

Во студените месеци, кога изворот на витамини и на свежо овошје е поограничен, јапонското јаболко доаѓа како вистински бонус. Изобилува со огромни количини витамин А и бетакаротени, кои ја диктираат и неговата портокалова боја. Во едно јапонско јаболко има приближно 50 отсто од дневните потреби на витамин А, важен за острината на видот и за здравјето на коските, кожата и на непцата. Освен овој витамин, јапонското јаболко содржи убава количина витамин Ц и железо. Ова овошје, исто така, изобилува и со минерали, меѓу кои и селен. Токму поради антиоксидансните својства на овој минерал, по катастрофата во Чернобил, од Валандово биле извезени големи количини јапонски јаболка токму за овој регион. Освен селен, застапени се и бакарот и калиумот.

Во студените месеци, кога изворот на витамини и на свежо овошје е поограничен, јапонското јаболко доаѓа како вистински бонус

Освен нутритивните придобивки, ова овошје изобилува и со флавоноиди за кои се смета дека имаат позитивен ефект врз здравјето. Еден таков флавоноид е фисетинот, кој е застапен во јапонското јаболко. Овој фитонутрициенс има антиканцерогено, антиинфламаторно и антивирусно својство. Некои научни истражувања покажале дека фисетинот може да има и позитивно влијание кај болни од Алцхајмерова болест.

Без разлика дали го јадете за таа доза на витамини во услови на зимска рестрикција или го сркате заради слаткиот вкус, јапонското јаболко секогаш претставува добар избор на вкусен десерт. ■

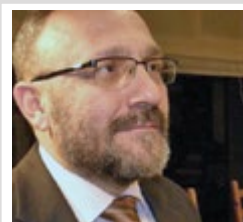
Рекоа, не порекоа

**ГОРДАН
КАЛАЏИЕВ**

Мислев дека СДСМ ќе заврти нов лист и ќе да де пример, како што ве ти, за тоа како треба да биде, а не само да дојде на власт и да постави свој министер. Тука не ги исполнија ветувањата ниту пак очекувањата на експертската фела и пошироката јавност, особено не на граѓанскиот сектор. Се очекуваше позитивна активност од СДСМ, да се постават работите на здрави основи и во таа смисла, првиот чекор во МВР требаше да биде независен експерт, или нешто подобро од она што го понудија.

Тоа што го сфатиле сега некои експерти, народот го знае многу одамна. Разочарувањата од неисполнетите ветувања на СДСМ не се ништо друго освен продолженија на политиката на безобразно лажење на јавноста без трошка совест.

**БРАНКО
ГЕРОСКИ**

Претседателе Ѓорге Иванов, Вашата одлука итно да го свикате Советот за безбедност, во услови кога Македонија не е соочена со непосредна безбедносна закана, непотребно ги вознемири граѓаните на нашата земја.

Додека целиот западен свет презема максимални мерки за заштита од терористички напади, соросидите ја обвинуваат власта дека „непотребно ги вознемирувала граѓаните“ со најави за затворање на границата.

**МИРЈАНА
НАЈЧЕВСКА**

Луѓе, дајте да ги тргнеме пред да ни ја сотрат државата. Еееј, има ли мозок во вашите глави? Дај да ја извадиме онаа кубурата што ја чуваме за зор заман.

Најчевска чувала кубура, ама уште не ѝ дошло зор заман за да ја извади.

ЧИЧКО ЈОВЕ И НЕГОВИТЕ ГОЛЕМИ СОНИШТА

Јове Кекеновски

Роген:
06.09.1962, с. Љубанци
Образование:
доктор по политички науки

Професија:
хармоникаш, професор,
политичар

Хоби:
собирање хартијски грес

Ужива да се облекува во разни бои – партиски... Ужива да влегува во комбинации од кои смета дека би можел да има корист, политичка... Да намириса некаква позиција, иако најчесто тоа завршува само како негов сонувач, но неостварен сон.

Си сонуваше Јове хармоникашот уште еден сон... Дал повеќе гледаше кар на политичка или на музичка сцена, си знае само тој. Тој љуби да ги допира клавишите на хармониката, Трифке љуби да пее на микрофон... комбинација од соништата... Трифке рече намерите на Јове му биле нечесни... Еден сакал само да пее, друг сакал и на фестивали да учествува.

Ама сонот не е секогаш убав. Некои се претвораат во кош-

мар. Па така и на чичко Јове сонот му стана кошмар. Уште не запеле, а нивниот бој-бенд го доживеа крајот. Чекајќи соодветен тапанар кој би му дал ритам на овој вокално-инструментален состав, членовите на ФРОДЕМ засвиреа секој своја песна. Кавгата кој кого исклучил заради лидерски амбиции, кој го има авторското право на името на бендот... Дал вокалистот, ил свирачот...

А фронтменот Јове, кој така љуби да каже за себе, си има свое хоби... Да влегува и на клоци да излегува. Последно од него што го видовме беше неговата одбрана на ВМРО-ДПМНЕ од вмовците. Застана на чело на амстердамската тројка која ќе ги враќаше довербата и темелните вредности. Но можностите на ниту еден од вокалистите не беа задоволителни за неговите амбиции. Па се фати за вокалистот кој зад себе има музичка кариера.

Човекот има желба да би де претседател, но никако да стигне близу до остварување на својата желба. Тешко одеше поддршката од ВМРО-ДПМНЕ за остварување на овој сон - само

РЕКОА И:

- Името ФРОДЕМ ни најмалку не е производ на Кекеновски и на Новковски, колку и да се стремат да докажат дека тоа е нивна своина. Големо разочарување е што господата се факаат за името, а не за главните постулати на идеалите на ФРОДЕМ. **(Трифун Костовски)**
- Професор Јове Кекеновски, познат по практикувањето на својата неразделна хармоника, кој со судни маки, информираат од ВМРО-ДПМНЕ, се труди да се претстави во јавноста како кандидат на владејачката партија и да се наметне како таков, па дури и на моменти глуми и жртва, иако извори оттаму и познавачите на состојбата велат дека тој како профил не би можел ниту на сон да помине кај ниту еден сериозен член на партијата, а камоли кај повеќе. **(ТВ „Алфа“)**
- Целите му се партиски и политички и неговата цел е да излезе на избори. Намерите му се нечесни и неискрени. **(Трифун Костовски)**

124 гласа, наспроти 1.099 гласа за противкандидатот. Е па, се налути де. Беше избркан од ВМРО-ДПМНЕ. За само три месеци самопрогласениот политички аналитичар беше избркан од својата матична партија ВМРО-ДПМНЕ, од „Форумот на слободоумни патриоти“ и од здружението „Фронт за демократска Македонија“. Гинис не му бега... Тоа веќе е констатирано.

Јавноста веќе со потсмев коментира дека следно треба да се очекува експертот Кекеновски да биде исклучен и од мрежата на ЕВН со оглед на тоа што не

остана партија од која не доби црвен картон.

А кој е всушност чичко Јове? Што создал сам? Што може тој да ѝ понуди на една политичка партија, кога, барем, како што се тврди, не знае сам да подготви ни едно оригинално предавање за студентите. Професорката Тања Каракамишева го обвини дека ѝ ги украде предавањата и ги потпишал како свои.

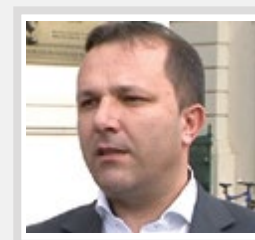
Е па човекот не поминува добро... ама баш никаде. Пардон, најдобро го знаеме со хармониката и некако добро му стои – затоа барем го бива. **■ (Р.Р.)**

РЕЧЕ И:

- Ние сме должни да го преземеме нанесениот срам врз државата и врз партијата и да разговараме со опозицијата со чиста совест.
- Не се кандидирав само колку да се кандидирам и да бидам параван за некој друг да биде избран, туку за да победам.
- Јас сум еден од фронтмените на ФРОДЕМ.

Рекоа, не порекоа

**ОЛИВЕР
СПАСОВСКИ**

Во МВР постојат чесни луѓе, кои сега ќе имаат можност да си ја работат својата работа без притисоци, во корист на граѓаните на Република Македонија. Тие што се огрешиле пред законот, секако дека не можат мирно да спијат. Но убеден сум дека мал број луѓе во полицијата биле извршители или учесници во незаконското работење на Министерството. Да биде појасно, МВР повеќе нема да биде МВРО. МВР мора и ќе работи исклучиво во интерес на граѓаните на Република Македонија.

Спасовски бил од исти крој како неговиот шеф Заев. Пред неколку месеци тврдеше дека во МВР има само мал број професионалци, сега тврди дека само мал број се огрешиле пред законот. Главното прашање е по кој критериум Спасовски суди кој бил чесен полицаец, а кој не?

ПОЛ РАЈАН,

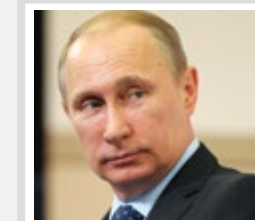
Спикер на Претставничкиот дом на САД

Нашiot народ секогаш бил сочувствителен. Но, не смеаме да дозволиме терористите да го искористат нашето сочувство. Подобра да бидеме безбедни отколку да жалеме. Затоа треба да се направи пауза со програмата за бегалци за да се спречи инфилтрирање на терористи меѓу бегалците.

Америка се плаши од наплив на терористи, но соросидите и СДСМ немаат гајле. Винови се медиумите што предупредуваат, а не министерот кој не презема ништо за дополнителна заштита.

**ВЛАДИМИР
ПУТИН**

Господ ќе реши дали да им прости на терористите, јас треба само да ги испратам кај него.

Рускиот претседател кратко и јасно ја опиша својата намера во војната против ИСИС.

НУСРЕТ РАМАДАНИ, ДИПЛОМИРАН ИСЛАМСКИ ТЕОЛОГ ОД СКОПЈЕ

УБИЈЦИТЕ ОД ПАРИЗ СЕ СЛУГИ НА ЃАВОЛОТ

Исламскиот теолог Нусрет Рамадани остро го осудува монструозното злосторство во Париз, а криминалците што одземаат невини животи ги смета за слуги на Ѓаволот. Теологот од Скопје, кој своето образование го добил во Саудиска Арабија, вели дека тие што убиваат во име на исламот, всушност само се кријат зад верата. Рамадани е целосно уверен дека духовноста на вистинските лекции за исламот дава голем придонес во зголемување на довербата меѓу етникумите во Македонија.

Разговараше | Ненад Мирчевски

■ **Како Вие како исламски теолог гледате на мотивите за нападите во Париз и на убиството „во име на Господ“?**

РАМАДАНИ: Трагичниот настан и монструозното злосторство што се случи во Париз, нема ниту религија ниту нација. Остро го осудувам овој страшен чин и овој терористички акт врз цивилни луѓе. Овие криминалци што одземат невини животи и што сакат да ни ги одземат религиозните убедувања и верувања, мирот и сè што е добро во овој живот, нека знаат дека му служат на Ѓаволот.

■ **Зошто млади верници од Македонија се приклучуваат на**

џихад и заминуваат во Сирија и во Ирак?

РАМАДАНИ: Секој млад човек што заминал на туѓи боишта не оди во вистинска насока и греша многу. Ако им обрнуваме малку внимание на најголемите исламски центри на науки и на најголемите академици и муфтии на целиот свет, вклучувајќи го и арапскиот свет, конкретно во Саудиска Арабија, Египет и во Турција, може да констатираме дека тие се обединети и имале различни комисији што ги разгледуваа војната во Сирија и во Ирак и едногласно прецизираат дека не треба да се оди на тие боишта бидејќи таму оперираат криминални групи, убијци на

стари лица, немоќни, жени и на деца, кои се кријат зад исламот, а главна цел им е да го уриваат имиџот на исламот и секој да се плаши ако се сретне со некој муслиман.

■ **Се користат ли верски објекти како регрутни центри за нови джихадисти?**

РАМАДАНИ: Не, воопшто, тоа што секој верник го знае е дека верските објекти кај нас функционираат и се контролираат и од самиот одбор на самиот објект, така што според содржината се користат за едукација на општеството и на верниците што се молат петпати дневно. Во согласност со програмските активности на џамиите има различни верски предавања, но со цел да се промовира доброто и да се војува против злото, како на пример загрижувачко е како дел од младите се зависници од дроги, а има и многу други негативни појави за кои се држат предавања, така што нема место за зло и за злоупотреба на верските храмови во нашата земја.

...

Секој млад човек што заминал на туѓи боишта не оди во вистинска насока и греша многу

Трагичниот настан и монструозното злосторство што се случи во Париз нема ниту религија ниту нација. Остро го осудувам овој страшен чин и овој терористички акт врз цивилни луѓе, вели Рамадани

■ **Пред неколку месеци во Исламската верска заедница се случија караници меѓу предводниците на ова институција. Беше нападнато седиштето на ИВЗ, се разреши муфтијата од Скопје... Како ги коментирате овие случувања?**

РАМАДАНИ: Да, оваа голема кука зазема големо место во моето срце. Мислам дека секогаш треба да се почитуваа и треба да се подигне на сите државни и општествени инстанции, да ѝ се дава заслужен третман поради тоа што се зборува за еден голем дел верници во нашата земја. Последните случувања во ИВЗ, навистина, беа ужас и хорор-филм, целото општество беше загрижено, но се чини биле добро оркестрирани со месеци пред да се случи тоа. Како и да е, кулминираше начинот на однесување на некои вработени кон ова институција употребувајќи сила, скокајќи над затворени врати, кршејќи ги прозорците на местата каде што работеа со години. Реисот Реџеми во минатото го почитуваа како „големиот татко“, а истите тие денес на адреса на реисот Сулејман Реџеми упатуваат еден куп обвинувања од најтешките. Има и други што во блиското минато на Сулејман Реџеми му посакуваа крај идентичен како на Садам Хусеин, а сега се целосно покорни и многу послушни и се задоволни од тоа како функционира ИВЗ. Мислам дека ова не е на место, па и здравата логика не го оправдува ова. Каков и да е обидот што е направен кон оваа света институција, посакувајќи да ја оштетат и да ја деградираат во секој начин или форма, и од кого било, е злодело и криминал. Да не ги забораваме големите вредности што ги има ова институција со векови, да не се заборава потта на муслиманите на ова место, учењата на верата

не учат да се однесуваме добро и праведно, далеку од лагите, далеку од неправдата и далеку од лошите работи. Посакуваме ИВЗ да ја видиме уште понапредна, со повеќе подготвен кадар, за да биде добар пример не само во Република Македонија, туку и во целиот регионот.

■ **Колку политиката е вмешана во ИВЗ?**

РАМАДАНИ: Вратите на Исламската верска заедница треба да бидат отворени за секоја државна институција, за секоја политичка структура што дејствува во нашата земја, без разлика на нивното определување, транспарентно да се комуницира за доброто на граѓаните, на верниците и за општеството. Но, политиката никогаш не смее да влијае и да ја диктира ИВЗ како институција. Секогаш кога се вмешала политиката во ИВЗ, вриееше, имаше внатрешни меѓусебни судири, па и различни инциденти. Но, и спротивно, и челниците од ИВЗ би требало да не се занимаваат толку радикално со политички колумни, наутро да поддржуваат ставови на една партија, а навечер да јадаат баклава со друга партија. Нека се соочуваат со своите евентуални слабости во својот ешалон, и како да ја води ИВЗ понатаму.

■ **Како религијата може да влијае позитивно за зголемување на довербата меѓу Македонците и Албанците?**

РАМАДАНИ: Да, сосема сум уверен во тоа дека верата и духовноста на исламските лекции и правила дават голем придонес и се главен промотор на зголемување на довербата меѓу етникумите и другите националности во државата. А сето ова се достигнува само преку искреност во душата, почит кон другиот, со дијалог и меѓусебна

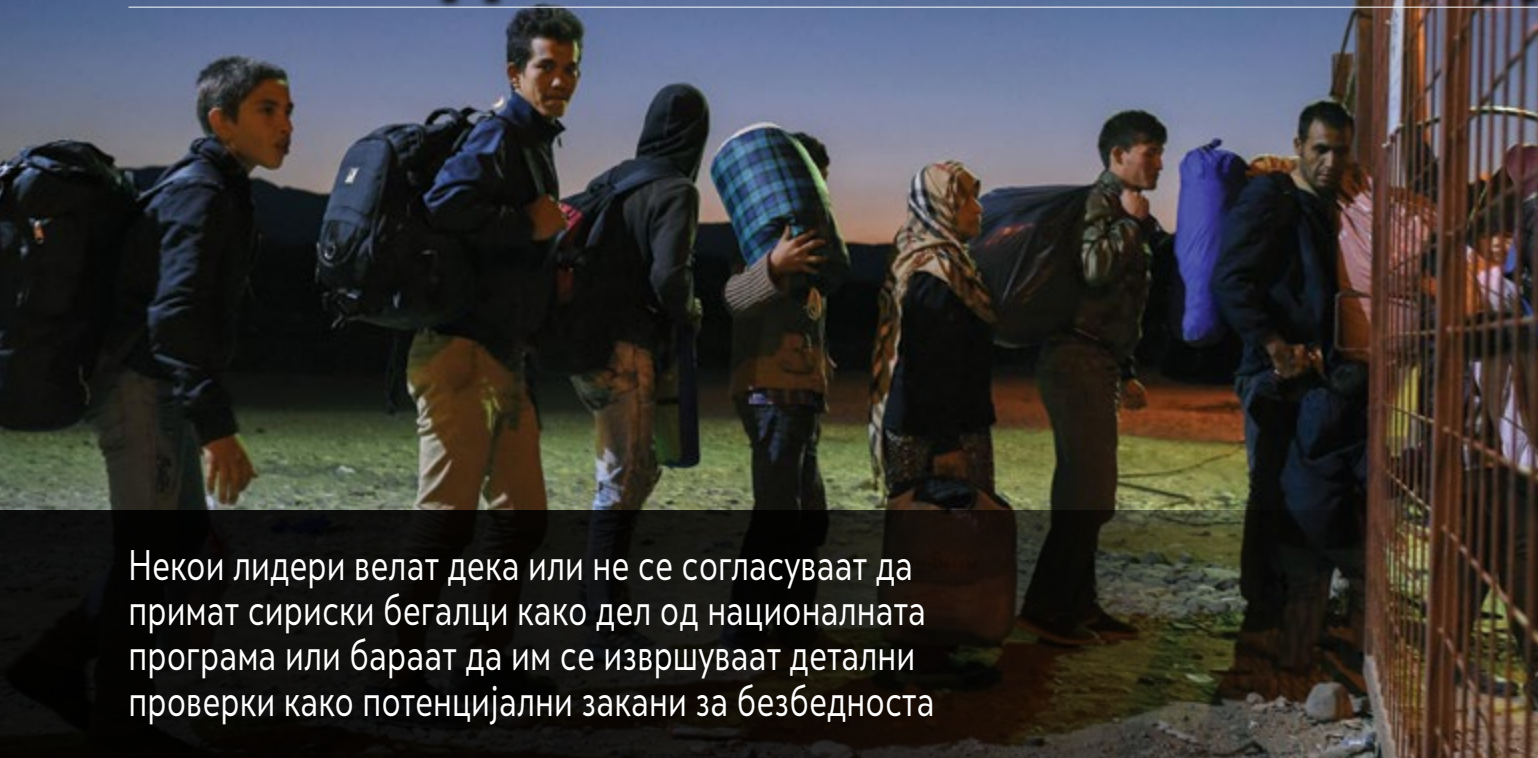

толеранција, кој го издигнува замокот на слободите и на човечките права и верувања. Алах во светата книга Куранот вели: „Овој Куран е поука за целиот свет“. По суштина, луѓето треба да се разликуваат како лоши и добри, лажговци и праведни, поттикнувачи на инциденти и други, кои создаваат мир и соживот. Истокот, на пример, се наоѓа во инквизиција поради тоа што го помешал исламот со локалната традиција, а тоа и кај нас во Македонија често слично се меша. Секој од нас треба да дава придонес од личниот карактер и од општествениот интерес за да се едуцираат, пред сè, младите генерации, во духот на меѓусебна комуникација. Нормално, секогаш имало поединци, што употребуваат вербални и грди зборови во комуникацијата на социјалните мрежи, во континуитет сакаат да ја пресечат довербата меѓу етничките заедници, а за овие што, главно, немаат домашна култура и не се едуцирани, никој не може да гарантира, а за жал, постојат. Брејвик, кој уби голем број невини луѓе во Норвешка во 2011 година, во име на христијанството, и тој другиот во Шпанија, кој го нападна големото метро и уби невини луѓе и тоа во име на исламот, немаат никаква врска со христијанството и со исламот. Значи, сите вери ги осудуваат таквите крвави настани, човек што има мозок в глава не размислува за такви терористички акти. ■

...

Последните случувања во ИВЗ, навистина, беа ужас и хорор-филм, целото општество беше загрижено, но се чини биле добро оркестрирани со месеци пред да се случи тоа

ПОВЕЌЕ ОД ПОЛОВИНА ГУВЕРНЕРИ ВО САД

Некои лидери велат дека или не се согласуваат да примат сириски бегалци како дел од националната програма или бараат да им се извршуваат детални проверки како потенцијални закани за безбедноста

Повеќе од половина од американските гувернери, 27 држави, велат дека се против примањето сириски бегалци во нивните држави, иако последниот збор за тоа спорно прашање за имиграција ќе го има федералната влада.

Државите што се противат на приемот на бегалци се протегаат од Алабама и Џорџија, до Тексас и Аризона, до Мичиген и Илиноис, до Мејн и Њу Хемпшир. Меѓу овие 27 држави, сите освен една, имаат републикански гувернери.

Најавите дојдоа откако властите открија дека се верува дека најмалку еден од осомничените за терористичките напади во Париз влегол во Европа со сегашниот бран бегалци од Сирија. Тој лажно се идентификувал како Сириец со име Ахмад ал Мухамед и му било дозволено да влезе во Грција во почетокот на октомври.

Некои лидери велат дека или не се согласуваат да примат сириски бегалци како дел од националната програма или бараат да им се извршуваат детални проверки како потенцијални закани за безбедноста.

Само 1.500 сириски бегалци биле прифатени во САД од 2011 година,

но администрацијата на Обама објави во септември дека следната година ќе се примат 10.000 Сиријци.

Советот за американско-исламски односи во понеделникот изјави, **„Победата врз ИСИС вклучува проектирање на американските идеали во светот. Гувернерите кои ги отфрлаат луѓето што бегаат од војна и прогон отстапуваат од нашите идеали и наместо тоа ги проектираат нашите стравови во светот“.**

Одлуката за примање бегалци во земјата, сепак, зависи од федералната влада, а не од државите, иако одделни држави може да го отежнат процесот на прием, велат експертите.

Американскиот универзитетски професор по право Стивен И. Владек рече: **„Законски, државите немаат овластување да направат што било бидејќи Уставот го припишува правото на одлучување за тоа кој треба да се прими во оваа земја на федералната влада“.** Но, Владек истакна дека без учество на државите, федералната влада ќе има многу потешка задача. **„Значи, една држава не може да каже дека законски се противи, но може да одбие да соработува, што многу повеќе ја отежнува работата“.**

ДАЛИ ИЗБЕГНУВАЊЕТО БЕГАЛЦИ Е ОДГОВОР НА ТЕРОРИЗМОТ?

Кевин Еплби, директор на миграционата политика на американската Конференција на католички бискупи, рече дека една тактика што би можеле да ја употребат државите би била да ги намалат сопствениите средства во областите каде што се раселуваат бегалците. Конференцијата е најголемата организација за раселување бегалци во земјата.

Но **„кога мора да се дејствува, федералната влада ја има и пленарната моќ и моќта на Законот за бегалци од 1980 година да размести бегалци насекаде во земјата“**, рече Еплби.

Повеќе од 250.000 луѓе ги изгубија животите откако избувна насилиството во Сирија во 2011 година, а најмалку 11 милиони луѓе од 22 милиони од земјата ги напуштиле своите домови. Сиријците се моментно најголемиот број бегалци во светот, според Обединетите нации.

ПРОТИВ ПРИМАЊЕТО БЕГАЛЦИ ОД СИРИЈА

Повеќето од нив се обидуваат да најдат безбедно прибежиште во Европа.

Најавувајќи дека неговата држава нема да прифати сириски бегалци, гувернерот на Тексас, Грег Абот, на својот профил на „Твитер“ во понеделникот напиша: **„Барам од САД да дејствуваат слично“, рече тој. „Безбедноста е на прво место“.**

Во писмо до претседателот Барак Обама, Абот изјави дека „американското хуманитарно сочувство може да биде искористено да се изложат Американците на слична смртоносна опасност“, осврнувајќи се на смртоносните напади во Париз во петокот.

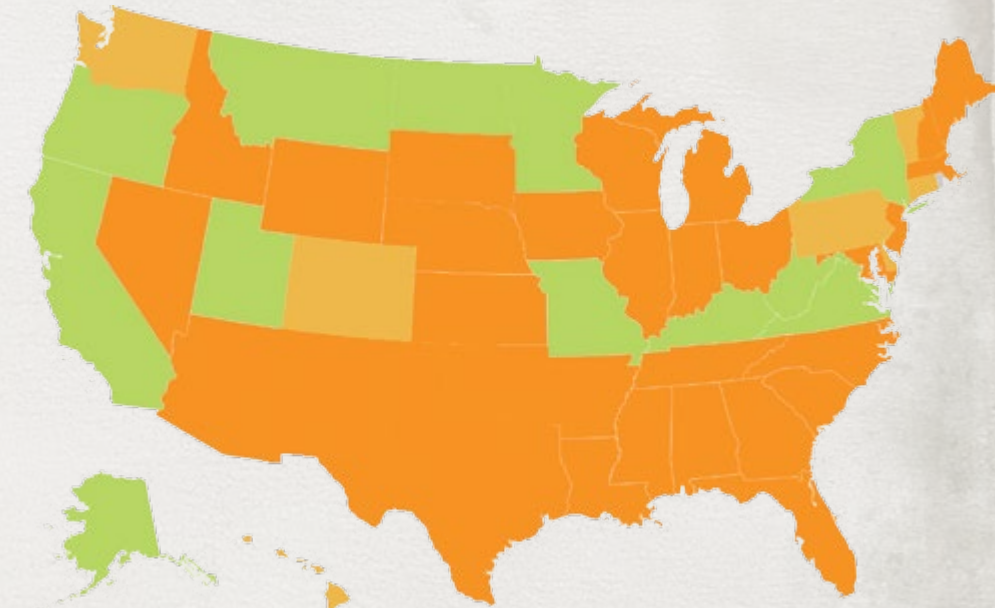
Гувернерот на Џорџија, републиканецот Нејтан Дил, рече дека Џорџија нема да прифати бегалци од Сирија сè додека федералната влада и Конгресот не извршат темелен преглед на тековните процедури за контрола и проверка на минатото.

Гувернерот на Алабама, Роберт Бентли, исто така, ја отфрли можноста да прифати сириски бегалци во својата држава и ги поврза бегалците со потенцијалните терористички закани.

„По целосно разгледување на терористичките напади врз невини граѓани во Париз, јас ќе се спротивставам на секој обид да се населат сириски бегалци во Алабама преку програмата на САД за бегалци“, рече Бентли во неделата.

„Како ваш гувернер, јас нема да бидам соучесник во политиката што ги става граѓаните на Алабама во опасност“.

„Во моментов не постои веродостојна закана против државата и досега се немаат населено сириски бегалци во Алабама“, изјавија од канцеларијата на гувернерот.

■ Држави ПРОТИВ сириските бегалци
■ Држави ЗА сириските бегалци
■ Држави кои сè уште не се изјасниле

Како што расте листата на држави што ги блокираат бегалците, Делавер, пак, објави дека планира да прифати бегалци.

„Жално е што некој би ги искористил трагичните настани во Париз да испрати порака дека ние не ги разбираме маките на овие бегалци, игнорирајќи го фактот дека луѓето за кои зборуваме бегаат од извршителите на тероризмот“, изјави гувернерот Џек Маркел.

Држави чии гувернери се противат на доаѓањето на сириските бегалци:

Алабама, Аризона, Арканзас, Флорида, Џорџија, Ајдахо, Илиноис, Индијана, Ајова, Канзас, Луизијана, Мејн, Масачусетс, Мичиген, Мисисипи, Небраска, Невада, Њу Хемпшир, Њу Џерси, Ново Мексико, Северна Каролина, Охајо, Оклахома, Јужна Каролина, Тенеси, Тексас, Висконсин.

Држави чии гувернери велат дека ќе ги прифатат бегалците:

Колорадо, Конектикат, Делавер, Хаваи, Пенсилванија, Вермонт, Вашингтон. ■

• „Мичиген е гостопримлива држава и ние сме горди на нашата богата историја на имиграција. Но, нашиот прв приоритет е заштита на безбедноста на нашите жители“, **Гувернер на Мичиген, Рик Снајдер**

• „Гувернерот верува дека САД не треба да прифатат дополнителни сириските бегалци поради безбедносни причини. Гувернерот ќе побара од претседателот да го запре нивното населување во Охајо. Ние, исто така, разгледуваме кои дополнителни чекори Охајо може да ги преземе за да се запре доаѓањето на тие бегалци.“ **Џим Линч, портпарол на гувернерот на Охајо Џон Кејсик**

• „Ќе сторам сè што е можно да се запрат сите планови на администрацијата на Обама да се донесат сириски бегалци во Мисисипи. Политиката за прифаќање на тие лица во земјата не е само погрешна, туку е и крајно опасна. Претседателот Обама ќе биде известен за мојата одлука да се спротивставам на овој потенцијален чекор.“ **Гувернер на Мисисипи Фил Брајант**

• „Неодговорно е и крајно вознемирувачки да се донесат поединци, кои можеби се поврзани со ИСИС, во една држава, без знаење или вклученост на државата“, се вели во писмото на Џиндал од саботата. **Гувернерот на Луизијана Боби Џиндал**

• „Не дека не сакаме, туку не можеме. Бидејќи не постои начин да се провери минатото на некој што доаѓа од Сирија.“ **Сенаторот од Флорида и републиканскиот претседателски кандидат, Марко Рубио**

Извор: „Си-Ен-Ен“ | Превод: Ана Цветаноска

БЕБИЊАТА ВО ЛОЗОВО И ВО НЕГОТИНО ДОБИВААТ НАЈМНОГУ ПАРИ

Во Делчево и во Старо Нагоричане за секое родено бебе Општината дава 3.000 денари. Новороденчињата во Лозово и во Неготино добиваат по 7.000 денари. Тоа се најнискиот и највисокиот надомест што ги исплаќаат општините надвор од Скопје. Интересно е што малите општини издвојуваат финансиски средства за секое родено бебе исто колку и побогатите општини, а некои дури и повеќе

Пишува | Јана Јосифоска

Пелени, кашички, облека, храна, постелнина, играчки... Ова се само дел од потребите кои родителите мора да ги исполнат кога ќе добијат дете. Иако добивањето на нов член во семејството е најголема радост, реалните обврски и трошоци за новороденче се многу високи. Токму тоа е и една од причините поради што младите брачни парови сè потешко се решаваат да имаат дете. Од друга страна, на новите родители секоја помош им е добредојдена.

Со цел да им се олесни на родители, како и да се поттикне наталитетот, Министерството за труд и социјална политика и некои од општините во Македонија од оваа година даваат симболична еднакратна помош за секое новороденче.

ЖИТЕЛИТЕ НА ДЕСЕТИНА ОПШТИНИ ДОБИВААТ ОД 8 ДО 12 ИЛЈАДИ ДЕНАРИ ЗА БЕБЕ

Оваа мерка не се применува на целата територија на државата, досега ја користат само десетина општини. Најдарежливи се општините Неготино, Кавадарци, Демир Капија, Делчево, Новаци, Лозово, Старо Нагоричане, Охрид и скопските општини Центар, Карпош, Аеродром и Кисела Вода. Локалните самоуправи кои финансиски го помагаат новиот жител, велат дека целта е да дадат свој придонес во зголемувањето на наталитетот на општините, бидејќи кај некои од нив веќе има и негативен прираст на населението.

На родителите во овие општини, покрај надоместот што го добиваат од Општината, законски им

Локалните самоуправи кои финансиски го помагаат новиот жител, велат дека целта е да дадат свој придонес во зголемувањето на наталитетот на општините, бидејќи кај некои од нив веќе има и негативен прираст на населението

следува и еднакратна парична помош од државата само за прво дете. Сумата која Општината им ја исплаќа на родителите е различна во секоја општина, за тоа одлучува секој Општински совет посебно. Во останатите општини кои не ја применуваат оваа мерка, родителите можат да добијат еднакратна помош од Министерството за труд и социјална политика, која изнесува околу 5.000 денари.

Во Делчево и во Старо Нагоричане за секое родено бебе Општината дава 3.000 денари. Новороденчињата во Лозово и во Неготино добиваат по 7.000 денари, односно од 10.000 до 14.000 денари за секое трето и за секое четврто дете или за близнаци. Тоа се најнискиот и највисокиот надомест што ги исплаќаат општините надвор од Скопје. Вклучувајќи ја и помошта од државата од пет илјади денари за секое прво дете, жителите на овие општини можат да добијат вкупен надомест од 8.000 до 12.000 денари.

НЕГОТИНО И ЛОЗОВО ДАВААТ ПАРИ ИСТО КОЛКУ СКОПСКИ ЦЕНТАР

Интересно е што малите општини издвојуваат финансиски средства за секое родено бебе исто колку и побогатите општини, а некои дури и повеќе, сè со цел да се зголеми природниот прираст.

Ваква практика уште во 2006 година има воведено кумановската општина Старо Нагоричане. Од скопските општини, Општина Аеродром е првата која донесе одлука за исплата на парична помош за новороденче во 2008 година. Истата година и битолската Општина Новаци започна да дава пари за секое бебе во износ од 5.000 денари. Лани

Општината исплатила надомест за 28 бебиња, а од почетокот на 2015 година, за 18 бебиња.

Кумановско Старо Нагоричане е мала општина по број на жители која има проблем со наталитетот. За да се соочи со овој сериозен проблем, Советот на општината во 2006 донесе одлука за исплаќање на финансиски средства за секое бебе чии родители се жители на општината. Сумата што се доделува е 3.000 денари. Од Општината велат дека е голема заинтересираност на родителите за овој вид помош и речиси сите млади брачни парови се пријавуваат за паричен надомест.

Малата општина Лозово речиси секоја година ја зголемува финансиската помош за новороденче. Родителите од оваа општина до септември годинава добивале по 5.000 денари за секое новороденче. Од први септември помошта е зголемена на 7.000 денари.

■ **Мерката е многу популарна. Родителите покажуваат интерес за ваков вид помош и се пријавуваат. Се забележува дека во последните неколку години има подобрувања во бројките за наталитетот** – велат од Општината.

Локалните власти на Делчево, соочени со намалување на природниот прираст, од 2010 година започнаа да доделуваат еднакратна парична помош во износ од 3.000 денари. Во овој период било констатирано дека природниот прираст е помал од

Најдарежливи скопски општини за новите жители се Аеродром, Кисела Вода, Карпош и Центар, кои даваат еднакратна помош за секоја принова во семејството

2,1 промил, а континуираното намалување на наталитетот е сериозна закана за демографскиот развој на општината. Одлуката важи за секое новородено дете чија мајка е жител на општина Делчево.

Жителите на Кавадарци, исто така, имаат можност да ја користат оваа мерка. Нивната Општина исплаќа средства за секое бебе во вредност од 6.000 денари. Друга општина од источна Македонија која се соочува со предизвикот за зголемување на наталитетот е Демир Капија. Родителите во Демир Капија од Општината добиваат надомест од 5.000 денари за секое дете.

■ **Минатата година се родија близнаци. Со одлука на Советот, со големо задоволство на родителите им беа исплатени 10.000 денари** – велат оттаму.

И на охридските бебиња им следуваат по 5.000 денари еднакратна парична помош. Охридската општина лани донесе одлука да издвои околу три милиони денари за помош за новороденчиња, бидејќи во Охрид годишно се раѓаат 600 до 650 бебиња. Со цел да се зголеми оваа бројка и за да се поттикнат родителите, од минатата година, локалните власти им излегуваат во пресрет на новопечените родители.

Најдарежливи скопски општини за новите жители се Аеродром, Кисела Вода, Карпош и Центар, кои даваат еднакратна помош за секоја принова во семејството. Општина Аеродром дава 5.000, Општина Кисела

Вода 6.000 денари, а Општина Центар 7.000 денари.

Во општина Центар постои голем интерес за мерката паричен надомест за новороденчиња. За 2015 година се исплатени 388 ваучери, додека во Аеродром се доделени околу 400 решенија на новороденчиња.

■ **Мојот сопруг и јас за второто дете зедовме парична помош од Општината, бидејќи кога се роди првото, сè уште не беше донесена ваква мерка. Задоволна сум од надоместот, бидејќи колкава и да е сумата, секогаш добро доаѓа каква било помош за новородено бебе** – вели Александра, жителка на Аеродром.

Во Кисела Вода оваа социјална мерка се спроведува веќе две години, а бројот на семејства на кои Општината им доделила еднакратна парична помош се искачи на 1140.

За разлика од овие општини, Карпош има одредени услови за добивање парична помош. Општината доделува еднакратна помош од 4.000 денари само за семејствата кои имаат принова и примаат социјална помош или имаат еден невработен член.

За да добијат надомест од општините што го даваат, на родителите им се потребни лична карта, извод од матична книга на родените за новороденчето, копија од трансакциска сметка и пополнето барање за еднакратен паричен надомест. ■

1kWh
= 38 минути
 чистење со правосмукалка

Поинаква математика за целото семејство.

Запознајте го семејството Јаневи и следете ги во нивниот предизвик да го направат својот дом енергетски поефикасен. Гледајте ја емисијата „Енергетска математика“ и пресметајте како може да заштедите и во вашиот дом! Следете нè секој ден на МРТ1 и на Алсат М телевизија.

Повеќе на: facebook.com/energetskamatematika.mk

Министерство за економија на Република Македонија
 Агенција за енергетика на Република Македонија

EVN

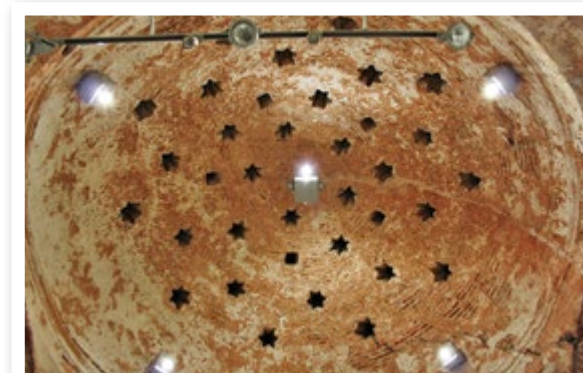

РЕКОНСТРУИРАН СПОМЕНИК НА КУЛТУРАТА ОД 15. ВЕК ВО ГРАДОТ ПОД ШАРА

СТАРИОТ АМАМ ВО ТЕТОВО ГО ОСВЕТЛУВА СВЕЗДЕНО НЕБО ОД КУПОЛИТЕ

Сместен на левата страна од реката Пена, во централното градско подрачје, Стариот амам со векови опстојува како сведоштво за начинот на животот во одреден временски период што има релевантно значење од гледна точка на историјата и на културата, особено поради неговата функција, архитектура, изворните материјали и техниките на градба

Пишува | Невена Појовска

Посетата на Стариот амам нè одведе во Тетово, градот под Шара, каде живее население од неколку етнички заедници кои заедништвото, разбирањето и толеранцијата ги имаат во својата традиција. Тука дознаваме дека археолошките ископувања го покажуваат постоењето на градот уште во античката доба, а меѓу пронајдените фигури е прочуената Менада од 6. век пред новата ера.

Името Тетово, според една народна легенда, е поврзано со еден необичен настан од времето на турското ропство. Имено, во непосредна близина на градот, меѓу два рида, живеела голема змија од која се плашеле сите. Никој не се обидува на страшната сверка да ѝ излезе на мегдан. Само некој си Те то излегол храбар маж. Еден ден, вооружен со лак и стрела и со меч и штит, качен на својот

бронзог коњ, тој се упатил кон местото. Кога стигнал таму, се појавила змијата и му го попречила патот. Тето не се уплашил. Го оптегнал лакот и со една стрела ја предизвикал сверката. Змијата почнала да реагира, испуштајќи некаков глас. Разлутена, таа со голема брзина се упатила кон пленот. Но Тето бил бестрашен. Кога влекачот се доближил до него, тој замах-

нал со остриот и шилест меч и ја понижал. Така, луѓето биле ослободени од змијата. Оттогаш, според легендата, местото каде што била убиена змијата со меч и штит (калкан), било наречено Калкандели, а градот (на турски) - Калканделен. Во секавање на јунакот Тето, пак, месното население населбата ја нарекло со името Тетово.

Другата верзија поврзана за името на Тетово потекнува од старословенскиот збор „хѣтѣти“ што значи „сака“, а „хѣтѣтово“ - сакано место. Околу средината на 15. век, со отпаѓањето на буквата „х“, населбата била преименувана во Тетово (Тетова). Според народната етимологија, Тетово произлегувал од зборот тетива. Во врска со ова толкување, уште тогаш се појавило и турското именување на населбата - Калканделен. Во еден хрисовул на српскиот цар Душан од средината на 14. век, Тетово се спомнува како село, а како градска населба се спомнува во текот на 15. век, и тоа главен пункт на Долна и на Горна нахија. Познатиот турски патописец, Хаџи Калфа, кој го посетил Тетово, градот го спомнува со имињата Калканделен и Тетова.

Голем дел од културното наследство на овој град го збогатуваат бројните цркви и џамии

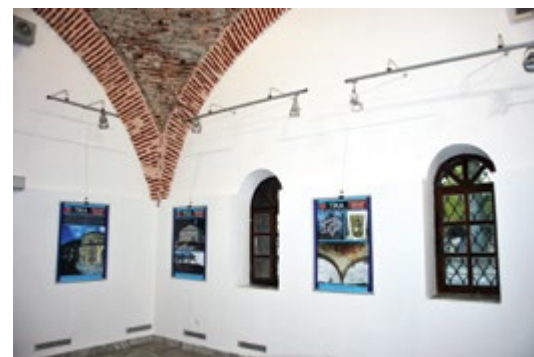
Амамот е изграден кон крајот на 15. век. Се претпоставува дека го изградил Мехмед елеби, син на Исах бег

кои потекнуваат од поблиското или од подалечното минато, а како што ни раскажаа тетовци, највпечатливи за туристите се Арабати баба теке, Сариот амам, Шарената џамија...

Одиде во центарот на градот. Не е пазарен ден, но по улиците е врвлица. Пробивајќи се, еднаш веќе влеговме во погрешна улица и мора одново да свртиме низ тетовските сокаци за да дојдеме до амамот. Конечно, еве сме пред него. Сместен на левата страна од реката Пена, во централното градско подрачје во близина на Шарената џамија, Стариот амам,

со векови опстојува како сведоштво за начинот на животот во одреден временски период што има релевантно значење од гледна точка на историјата и на културата, особено поради неговата функција, архитектура, изворните материјали и техниките на градба.

■ **Амамот е изграден кон крајот на 15. век и активно учествувал во социокултурниот амбиент и во дефинирањето на интегралната градска слика на Тетово. Се претпоставува дека го изградил Мехмед елеби, син на Исах бег - ни раскажаа.**

Кога ќе влезете во внатрешноста, пред вас е чиста и јасна просторна организација. Амамот има правоаголна форма, изграден е со масивни сидови од грубо обработен камен и тли, а како покривни конструкции се употребени сводови куполи со различни димензии, со што е оформена разиграна петта фасада која му дава особена привлечност на објектот.

Објектот е единечен, т.е. нема одвојување на посебни делови во кои се капеле мажите и жените. Во аглите на хелветот, лево и десно, има две мали простории кои служеле за капење на повисока температура, а покрај сидовите имало поплочено место за седење околу мермерните корита, со топла и со ладна вода.

■ **Стариот амам во Тетово е еден од најрепрезентативните архитектонски примероци**

Стариот амам во Тетово е еден од најрепрезентативните архитектонски примероци на османлиската култура во нашата земја

на османлиската култура во нашата земја, сведоштво за традициите во изведбата на профаните објекти од доцносредновековната епоха. Овој споменик на културата се вбројува меѓу најдревните зданија на културното наследство на Тетово и на околниот регион, е своевиден пункт на старите културни традиции од османлискиот период, кој го оживува времето на социјалниот и на економскиот процут на Тетово со впечатливоста на својата визуелна естетика, со разиграноста на просторните волумени, како и со неговото културолошко значење за жителите на градот - смета министерката за култура, Елизабета Канческа-Милевска.

И покрај извршените интервенции во различни временски периоди, објектот ја сочувал својата автентична градежна форма. За издвојување како важен естетски сегмент од куполите е свезденото небо со дваесетина отвори на една од нив.

■ Амамот беше во голема мера уништен во својата внатрешност поради нестручните интервенции на корисниците кои го приспособиле за угостителски дуќан. Просторот кој сега е комплетно преуреден во галерија, има 356 квадратни метри корисна површина и се наоѓа во самото урбано јадро на Тетово. Галеријата има два поголеми и два помали поткуполни простори кои нудат добри услови за организирање изложби, но и за промоции, поетски читања, мали концерти. Поставено е и подно греење, нова канализација, како и потребната илуминација во објектот и пред него - вели Ацо Костов, виш конзерватор. Отворени се и оригиналните прозорци кои биле засидани, а галеријата добила и две канцеларии за персоналот.

■ **Уметничката галерија во Стариот амам во иднина треба да биде галериски центар, смета Невзат Бејтули Кица - претседател на Друштвото на ликовните уметници од Тетово.**

СЛОБОДНО ИЗНЕСУВАЈТЕ ГИ БЕБИЊАТА И ДЕЦАТА НАДВОР ВО ЗИМА, НО САМО АКО Е ВОЗДУХОТ ЧИСТ!

Природното јакнење на имунитетот е најдобро, меѓутоа, има и услови кога помагаат имуностимулаторите, кои го стимулираат организмот да создава клетки на одбрана за да се создаде заштита против предизвикувачите на болести. Имуностимулаторите ги има во различни облици. Меѓутоа, важно е да напоменеме дека сите тие стимулатори треба да се земаат под контрола на лекар бидејќи некои од нив не се безопасни, вели д-р Тренчева

Разговараше | Александра М. Бундалевска
Фото | Александар Ивановски

Ако е зима, а воздухот е чист, тогаш е добро бебињата и децата да престојуваат надвор. Доволно е да бидат добро облечени, заштитени. Зимата не пречи, пречи аерозагадувањето. Пречат и вирусите и бактериите, затоа е важно просториите во кои најчесто престојуваат бебињата и децата често да се проветруваат, вели во интервју за „Република“, д-р Митка Тренчева, специјалист педијатар.

■ **Во денови на зголемено аерозагадување, каква е вашата препорака за бебињата и за децата? Дали е безбедно да излегуваат надвор?**

ТРЕНЧЕВА: Аерозагадувањето е емисија на разни полутанти, односно штетни материи кои штетно влијаат по здравјето на човекот. Тука спаѓаат издувните гасови на моторите, разните топилници, индустриски објекти, па сè до радиокативни и биолошки материјали. Сите овие честички лошо влијаат на здравјето и воопшто на човечкиот организам, вклучувајќи ги тука и децата и бебињата. Тие се уште мали, нивниот имунолошки систем не е зрел и затоа почесто може да подлегнат на оштетување од овие полутанти. Деновите е актуелна темата за аерозагадување. Мерните станици покажуваат зголемено присуство на овие штетни материи. Затоа и не се препорачува многу престој и излегување надвор, посебно во часовите кога е зголемена концентрацијата, во утринските часови кога има магла и навечер, кога, исто така, е зголемена концентрацијата на честичките ПМ10. Кога нема струење на воздухот, честичките се задржуваат повеќе во воздухот и пред сè го иритираат респираторниот систем, бидејќи тој е прв на линијата на одбрана преку дишењето. Овие честички преку слезницата на носот предизвикуваат печење, солзење, кашлање, создавање секрет во дишните патишта кој потоа може да биде и основа за дополнително развивање, односно населување на вируси и на бактерии, и од една страна предизвикуваат болести. Од друга страна, ги влошуваат состојбите на оние луѓе што имаат хронични болести, астма и слично.

■ **Како да се заштитат бебињата од болестите на горните, но и на долните дишни патишта?**

ТРЕНЧЕВА: Бебињата и децата ќе се заштитуваат од инфекции и бактерии избегнувајќи ги директните контакти со болните. Многу е важно одржувањето на личната и на општата хигиена, како во градинките и во училиштата каде што престојуваат бебињата и децата, така и дома. Потоа, честото миене на рацете, посебно пред и по одење во тоалет. Ова е еден вид механич-

ко отстранување на овие предизвикувачи на болести. Со јакнење на имунитетот преку разновидна исхрана, исто така, организмот се штити од болестите на респираторните организми. Многу важна и редовната вакцинација. Треба да се примаат сите вакцини кои ги штитат од одредени вирусни и бактериски болести, а тие се сепак, најдобра заштита.

■ **Дали респираторните заболувања се најчеста причина поради која деновите амбулантите кај матичните педијатри се полни?**

ТРЕНЧЕВА: На прво место како причини за зголемен морбидитет кај децата се респираторните болести од кои, пак, вирусните болести се 90 отсто причинители за морбидитет кај децата. Оттаму произлегува и фактот, бидејќи има многу вируси, повеќе од 200, родителот честопати да рече: Детето ми е болно речиси секој месец. Всушност, тоа е болно од различни вируси кои имаат слична симптоматологија, па личи дека болеста постојано се повторува. Во најголем број случаи овие вируси се безопасни, посебно настинките, кои се предизвикани од риновирусите. Добро е во такви случаи да се избегне антибиотска терапија, меѓутоа да се следи детето.

■ **Дали е потребно на секое течење нос или покачена телесна температура да се посети матичен педијатар?**

ТРЕНЧЕВА: Секоја настинка, секое течење на носот, не мора да биде аларм за родителот. Родителите треба да го следат детето неколку дена. Во случај да се влоши ситуацијата, тогаш треба да се контактира лекар. Под влошување се подразбира висока температура, болка во ушите, интензивна кашлица или тешкотии во дишењето и тогаш треба да дојде на доктор веднаш.

■ **Дали препорачувате имуностимулатори?**

ТРЕНЧЕВА: Природното јакнење на имунитетот е најдобро, меѓутоа има и услови кога помагаат имуностимулаторите кои го стимулираат организмот да создава одбранбени клетки за да се создаде заштита против предизвикувачите на бо-

лести. Имуностимулаторите ги има во различни облици. Некои стимулатори дејствуваат на цревата, тоа се т.н. пробиотици кои ги населуваат цревата и добро дејствуваат во овие услови, правејќи рамнотежа во микрофлората во цревата на организмот и ги стимулираат развојот на добрите бактерии кои го поттикнуваат локалниот имунитет. Ги има и во облик на различни сирупи кои можат да помогнат да се избориме во ситуација на некоја вирусна или бактериска инфекција. Меѓутоа, важно е да напоменеме дека сите тие стимулатори треба да се земаат под контрола на лекар, бидејќи некои од нив не се безопасни. Давањето витамин Ц и рибиното масло кое сме го запоставиле од поодамна претставуваат еден добар избор. Рибиното масло е добар извор на витамин Д и на витамин А и е добар избор за поголемите деца.

■ **Секоја година се актуелни напивки на природна база за зголемување на имунитетот кај децата. Лани тоа беше дивото оригано, годинава маслото од семки од грејпфрут... Кој сè може да ги користи или дали треба да бидеме многу внимателни во употребата?**

ТРЕНЧЕВА: И овие напивки или масла се еден вид имуностимулатори и тоа треба да биде по препорака на лекар и не треба да се земаат на своја рака. Дел од имуностимулаторите се земаат по шема, во одреден период и на ограничено време. Тоа значи дека на некој начин тие напаѓаат, односно го мобилизираат нашиот имунолошки систем и треба да се знае каде и колку да се даде.

■ **Дали е штетно во домашни услови да се врши инхалација само со физиолошки раствор?**

ТРЕНЧЕВА: Инхалација само со физиолошки раствор го практикуваме и ние лекарите, за олеснување на некои симптоми од респираторниот систем, за ублажување на кашлиците, за полесно искашлување на секретот. Не е некоја голема штета ако се прави инхалација, но да не се претерува. Сепак, треба да се посети лекар ако детето кашла подолго време и тој треба да го изврши прегледот. Сигурно е дека само инхалација со физиолошки раствор нема да биде потребниот лек. ■

Обојте повеќе.

Семејството JUPOL денес има голем број на производи, за сите желби и потреби на корисниците. Сите бои од семејството JUPOL се на водена основа, не штетни по здравјето и околината, едноставни се за употреба и одржување. Се гордеат со бројните признанија од потрошувачите и стручната јавност: Trusted Brand, Производ на годината 2014 и Best Buy Award.

тел. 02/ 2464 -902
e-mail: vel.office@t-home.mk

www.velkoski.mk

ИСТОРИЈА

РУСКИ СВЕДОШТВА ЗА ГРЧКАТА ПОЛИТИКА КОН ОСМАНЛИСКА МАКЕДОНИЈА

„Во костурската каза кај нас доаѓаа делегации од селата, кои, изјавуваа, не ги сакаат ниту грчките, ниту бугарските учители и свештеници, туку молат да им бидат дадени македонски. На прашањето за нивната националност, овие одговараа, дека се Македонци“

Пишува | г-р Димишар Љоровски Вамваковски

Во август-септември 1907 година рускиот конзул во Солун, М. Петраев, заедно со уште еден австро-унгарски претставник, го придружувал генералниот управник Хилми-паша во обиколка низ Македонија. Потоа, на 15 септември 1907 година, во извештајот до руското Министерство за надворешни работи, Петраев констатираше: „Како заклучок јас не можам да не нагласам, дека самото население почнува мошне забележително да се чувствува оптоварено од пропагандите и тоа најискрено бара да биде оставено на мира. Во костурската каза кај нас доаѓаа делегации од селата, кои, изјавуваа, не ги сакаат ниту грчките, ниту бугарските учители и свештеници, туку молат да им бидат дадени македонски. На прашањето за нивната националност, овие одговараа, дека се Македонци. Таквите појави се далеку од тоа да се поединечни, и тие покажуваат дека христијанското население на Македонија е изморено од гнетот врз него од најразличните пропаганди, и дека кај него почнува да се разбудува националното самосознание, кое се разликува од тие што му се наметнуваат острани“. Потврда за очајот до кое било донесено македонското христијанско население во овој период во османлиска Македонија наоѓаме и во извештајот од 6 јули 1907 година на рускиот конзул во Битола, Каљ, до руската амбасада во Истанбул, во кој се вели дека: „На селското, словенско население, што нема сознание за својата националност, му е безразлично дали ќе се нарекува себе си бугарско, или српско...“.

По завршувањето на Илинденското востание карактеристична била засилената дејност на пропагандите институции на балканските нации-држави на територијата на османлиска Македонија. Во периодот од 1904 година до 1908 година доаѓа до радикална промена во нивниот начин на дејствување, т.е. пропагандите од мирни се претвориле во насилни и вооружени. Од ваквиот начин на дејствување најмногу настрадало самото христијанско население. Имено, големодржавните политика на балканските држави виделе шанса на насилан пат да создадат сопствени „нации“ во анационалното османлиско општество, токму врз привилегиите дадени на нивните пропагандни институции од страна на официјален Истанбул. Милет системот кој произлегол од османлиското општество бил претворен во орудие на балканските престолнини да бројат и пребројуваат „свое“ население во Османлиската Империја. Припадниците на патријаршискиот Рум милет биле сметани за „Грци“, додека

приврзаниците на егзархискиот Булгар милет биле перцепирани како „Бугари“. Всушност конфликтот настанал во обидот на пропагандите да го конвертираат христијанското население во империјата, на тој начин прикажувајќи доминантна бројка на „сопствената нација“, а со тоа и право да претендираат на делови од територијата на Македонија.

Илинденското востание претставува пресвртница во политиката на грчката држава кон османлиска Македонија. Владата во Атина сфатила дека е неопходна промена во националната доктрина во однос на „македонското прашање“ доколку и понатаму сакала да се надева на делови од македонската територија. Од друга страна, официјална Атина веќе не можела да остане индиферентна кон повиците на националистичките кругови за нејзино активно ангажирање во македонските работи. Кралството Грција било принудено да размислува на поконкретни и поекстремни мерки за „спасување“ на елинизмот загрозен од револуционерното движење во Македонија. Промената на политиката во насока на засилен ангажман на грчките државни институции значело и почнување вооружена интервенција на грчката држава на делови од територијата на османлиска Македонија, т.е. почеток на т.н. грчка „Македонската борба“, насочена не кон османлискиот режим, кој го сметале за свој сојузник, туку против силите на МРО и кон Егзархијата.

Во овој текст ќе ги претставиме сведоштвата на руските конзули во османлиска Македонија за политиката на грчките пропагандни структури по Илинденското востание, пред сè кон односот кон македонското христијанско население. Прво ќе се навратиме на веќе споменатиот извештај на конзулот Петраев од септември 1907 година. Тој заедно со уште еден австро-унгарски дипломат во империјата од 26 август до 15 септември ги посетиле следните кази: Кајлари, Кожани, Костур, Анселица, Селфице, Власена и Катерини. Во воведниот дел конзулот за Битолскиот вилает заклучил дека „бил најкарактеристичен, бидејќи служи како арена на активноста на четирите христијански пропаганди: на грчката, бугарската, српската и романската“. Според него во овој вилает најголем интерес „од политичка гледна точка“ на Русија, привлекувала костурската околина, која за конзулот била „огниште на грчките комитети“ и центар на борбата меѓу грчката и бугарската пропаганда. За време на престојот во Битола двајцата дипломати добиле „многубројни жалби во врска со терористичките акти од грчките банди“ извршени врз егзархистите во костурскиот предел. Поради ваквите сознанија поголема руска и австроунгарска делегација се упатила кон околината со цел на лице место да ја утврди фактичката ситуација. Всушност, реалноста која тие ја виделе на терен била таа, дека повеќето села во различен период „биле жртви на напади од грчки банди, при што Лоград и Осничани – се напивно изгорени и нивното население се наоѓа во Хрупиште (близу Костур)“.

Од разговорот на локалното население Петраев забележил дека тие најмногу се жалат „од непостојењето сигурност од грчкиот терор и на крајната невозможност поради тоа да се занимаваат со мирен труд, особено не надвор од селата“. Според конзулот, грчките банди биле врбувани од соседните грчки села и истите дејствувале по наредба на „главниот Комитет“ во Костур, при содејство со грчки шпиони кои се наоѓале во секое село. Последниве информации на Петраев во голема мерка биле точни. Имено, вистина било дека грчката пропаганда имала добро развиена шпионска мрежа во костурската околина, за што најзаслужен бил костурскиот митрополит Германос Каравангелис, кој уште пред Илинденското востание имал создадено платеничко-информирачка мрежа во неговата епархија. Исто така, во текот на грчката „Македонска борба“ за андартските напади во тој дел на Македонија сите директиви доаѓале од Костур, т.е. од митрополитот Каравангелис. Сепак, најголем дел од андартите доаѓале од грчката држава, пред сè од островот Крит, и истите претставувале паравоена формација која дејствувала во османлиската држава.

Како и да е, врз основа на собраните податоци била направена претставка до генералниот инспектор на Македонија, Хилми-паша, преку која конзулите барале да се преземат строги мерки против грчката пропаганда. Во таа насока, Хилми-паша издал наредба за протерување од Костур на одреден Сикоридис, грчки државјанин, кој, според рускиот конзул, најверојатно бил грчки офицер, потоа извесен Михалаки – раководител на локалниот терористички комитет, како и неколку грчки агитатори кои биле протерани од селата. Исто така, меѓу останатите мерки преземени за ослабнување на „грчките банди“, се предвидувало да се отворат и османлиски гарнизони во грчките и патријаршиските села. Во претставката до генералниот инспектор се барало да се обрне внимание и на тешката материјална положба на населението од селата Лоград и Осничани, бидејќи нивните жители останале без никаков покрив по изгорувањето на нивните куќи од една грчка андартска чета.

Во продолжение на извештајот рускиот конзул дава интересни податоци за останатите кази кои ги посетиле во Битолскиот вилает. Тој заклучил дека во кожанската, еласонската и селфицката околина, во кое доминантно живеело грчко или погрчено население „нема политички, нити терор, па нивните жители, како христијани, така и муслимани, живеат во мир“. Овој податок само уште еднаш ја потврдува тезата дека грчките паравоени формации биле строго насочени против Егзархијата, егзархиското население и Македонската револуционерна организација. Отука, најјужни околии од османлиска Македонија се користеле како база на грчките паравоени единици, каде, според рускиот конзул, доаѓале од Грција, се екипирале, се снабдувале со резерви, „и штом ќе добијат наредба од Комитетот, се упатуваат понатаму; исто така овде тие и се прикриваат по завршувањето на своите крвави подвизи“.

ПРОДОЛЖУВА

КНИЖАРНИЦАТА „МАТИЦА ЕКСКЛУЗИВ“ ПРЕПОРАЧУВА:

1

Идиотски приказни
Ксенија
Николова

2

**Казна за гревот -
Ноќта кога
дојдоа сватовите**
Јелена Бачиќ
Алимпкиќ

3

**Здивот на
тишината**
Јован
Дамјановски

4

**Зора во
сликата**
Петре
Димовски

5

Архангелск
Роберт
Харис

ИЗЛОЖБА НА МАКЕДОНСКИ УМЕТНИЦИ ВО САД

Мехмети, Старова и Амдиу во Македонскиот центар во Њујорк

По Њујорк, изложбата „Универзумот како алузија за интегритетот“ ќе ја види и македонската публика, по што таа најверојатно ќе продолжи во државите од регионот

„Универзумот како алузија за интегритетот“ е насловена изложбата на уметниците Шкипе Мехмети, Дита Старова-Керими и на Зарие Амдиу, која е отворена во галеријата на Македонскиот центар во Њујорк. Тие се претставуваат со по 15 дела создадени во комбинирана техника и со еден заеднички триптих преку кој ги разоткриваат сопствените визуелно-естетски стремежи.

■ Три уметници, две ликовни подрачја и само една техника. Слична тематика и една заедничка порака. Ова се клучните зборови за творештвото на трите автори, кое се движи од лирската апстракција кон сè поголемо продлабочување во апстрактниот колоризам. Сликите на Зарие Амдиу и на Дита Старова Керими, и графиките на Шкипе Мехмети, создадени во комбинирана техника, преку просторно-временскиот рез ги разоткриваат нивните визуелно-естетски стремежи - вели Миџаит Положани во својот текст за заедничката изложба „Универзумот како алузија за интегритетот“.

На оваа поставка тие ќе се претстават со по 15 дела создадени во комбинирана техника.

■ Првичната идеја за заедничка изложба е моја, но не требаше многу за да ја прифатат моите

колешки и силно да се вложат во нејзината реализација. Сето тоа е плод на сличноста на нашите творечки ракописи. И, кога веќе решивме заеднички да застанеме зад проектот, не дојдовме лесно до неговиот финален наслов - истакнува Шкипе Мехмети.

Дита Старова-Керими, пак, вели дека основно за нив во процесот на творењето било користењето на работи за апстрактни слики и за унифицирани формати (50 на 70) само за оваа изложба, но она што е особено значајно за поставката е заедничкиот триптих.

Мехмети, пак, дополнува дека тие едноставно и не се труделе да избегаат од она што е нивна творечка специфика.

■ Не можеш да избегаш од она што е твое и е твој препознатлив ракопис. Додека ги создававме делата гледавме на некој начин да бидат слични и да се приспособиме една на друга, но сега останува публиката и стручната критика да кажат колку сме успеале во тоа - вели Мехмети.

По Њујорк, изложбата „Универзумот како алузија за интегритетот“ ќе ја види и македонската публика, по што таа најверојатно ќе продолжи во државите од регионот. ■ (Н.П.)

АНТОЛОГИЈА

Христо Петревски (1957)

ДАР

Сè што ќе ти падне од небото
Тоа е дар од Господ:
За катадневна послушност
За невидена покорност
За преголема упорност
За несекојдневна убоост
За неслутена можност
За несонувана добивка
За неизоставена добрина
За неизмислена приказна
За неверојатна храброст
За непремолчена заслуга

Дар е сè она што ќе падне врз твојата глава
А не се златни пари и не е лажна слава:
Туку се обични боцки како игли од бор, ела или смрека
И сончевиот зрак како ореол што прво те угрева тебе
И гласот што доаѓа одозгора од некое штотуку родено бебе
И снегулките што се пластат на темето лека-полека
Случајно фрлен камен од некое немирно дете
Ненамерно турната саксија со или без земја и цвеќе
Црвлив заврзок на орев, јаболко или круша
Презрел плод на црница, смоква или дуња
Врело олово од залутан свадбарски куршум
Или само изладен збор од штотуку напишана песна!

100 НАЈУБАВИ СЛИКИ НА СИТЕ ВРЕМИЊА

Автопортрет на Жан Мишел Баскијат

Жан Мишел Баскијат (1960-1988) е американски уметник, познат во правецот поп-арт и е дел од славното друштво на Енди Ворхол.

Тој е најпознат како член на движењето што пишува графити и се појави на сцената во Њујорк во раните 80-ти години на минатиот век.

Неговите први дела се комбинација од графити и од апстрактно сликање и брзо прераснуваат во силен симбол на поп-арт движењето. ■

ТОП 5 НАЈГЛЕДАНИ ФИЛМА во САД викендов

1

СПЕКТРА
SPECTRE

Заработка: 35.400.000 \$

Жанр: акција
Режија: Сем Мендес
Актери: Даниел Крег,
Кристоф Волц,
Леа Сејдо

2

СНУПИ И ЧАРЛИ БРАУН
THE PEANUTS MOVIE

Заработка: 24.200.000 \$

Жанр: анимација
Режија: Стив Мартино
Актери: Ноа Шнап,
Били Мелендес,
Хадли Бел Милер

3

СО ЛУБОВ КУПЕРОВИ
LOVE THE COOPERS

Заработка: 9.300.000 \$

Жанр: комедија
Режија: Џеси Нелсон
Актери: Дајан Китон,
Џон Гудман,
Ед Хелмс

4

МАРСОВЕЦОТ
THE MARTIAN

Заработка: 6.700.000 \$

Жанр: авантура
Режија: Ридли Скот
Актери: Мет Дејмон,
Џесика Честејн,
Кристен Вилг

5

ТРИЕСЕТ И ТРОЈЦАТА
THE 33

Заработка: 5.800.000 \$

Жанр: драма
Режија: Патриша Риган
Актери: Антонио Бандерас,
Родриго Санторо,
Жулиет Бинош

УМЕТНИКОТ И УМЕТНОСТА ТРЕБА ПОСТОЈАНО ДА БИДАТ АНГАЖИРАНИ

Во '70-тите години на минатиот век беше ерес да се говори за Сандански, за Гоце Делчев и за нашите востанија, и тоа можеби ме предизвика уметнички да ги преточам во сценски ликови и да ги прикажам пред пошироката публика, овде и во странство, вели Темелковски

Разговараа | **Александра М. Бундалевска**
Фошо | **Александар Ивановски**

Името на Петар Темелковски (1946) во македонскиот театар е асоцијација на актерот што ги има одиграно најголемите и најзначајните улоги во светската драматургија. Тригорин во „Галеб“ од Чехов, Поцово во „Чекајќи го Годо“ од Бекет, Беранжево во „Носорог“ од Јонеско, Едип во „Цар Едип“ од Софокле, итн. Тој е еден од најнаградуваните актери во Македонија со престижните награди „Стеријна награда“, „Ловоров венец“, „13 ноември“, „Ристо Шишков“, „Војдан Чернодрински“ како и трите највисоки државни награди „23 Октомври“, „11 Октомври“ и „Свети Климент Охридски“. Карактеристично за Темелковски е неговата силна индивидуалност и неговата неприкосновеност во одбрана на македонскиот бит, македонскиот литературен збор, македонската историја и сè што е врзано за Македонија. Токму неговата посветеност на темите врзани за татковината го втурнуваат во ед на од најтешките театарски форми, монодрамата, за да ги понуди своите ставови, преку темите што самиот ги избира, на неговата сакана публика широм светот.

■ **Дали се секавате на Вашата прва претстава, на возбудата со која ја работевте и дали денес, по толку години, е нешто сменето?**

ТЕМЕЛКОВСКИ: Есента во 1972 година ја одиграв првата улога на сцената на Македонскиот народен театар (МНТ). Тоа беше претставата „Животот на Галилеј“ од Бертолд Брехт. Таму има две главни улоги – Галилејо Галилеј и Андреа Сартри. Илија Милчин го толкуваше Галилеј, јас ликот на Сартри. Тоа ми беше првата улога. Возбудата беше преголема, прво затоа што Милчин беше една маркантна фигура во македонскиот театар, режираше еден одли-

чен режисер, Бранко Ставрев, и целата соработка беше незаборавна за мене. На некој начин го продолжив моето образование со такви врвни уметници кои театарот го разбираат и го практикуваат како начин на живеење во текот на целиот свој живот.

■ **Неодамна, на малата сцена на Драмски театар во Скопје, премиерно беше изведена вашата монодрамата „Јане Сандански 100 години после“. Изјавивте дека од сите ваши досегашни монодрами за Вапцаров, Рацин, Јустинијан, Филип Втори, ликот на Сандански Ви оставил најголем впечаток. Зошто?**

ТЕМЕЛКОВСКИ: По Филип Втори, ликот на Сандански ми остави најголем впечаток, затоа што Јане Сандански е една огромна личност од нашата историја. Кога зборувам за војводите, зборувам за личностите што беа на првата линија на одбраната на македонското национално и револуционерно дело, но Сандански на некој начин не е само маркантна, туку и најтрагичната фигура. Единствено тој од тие значајни личности ја доживеа поделбата на Македонија. Македонија е поделена на 10 август 1913, а Јане е убиен на 18 април 1915 година. Тој ја има доживеано поделбата на Македонија и може да си замислите, една таква личност, кој од народот е наречен „Пирински цар“, имал 10-12 илјади борци, лојални борци и кој имал големи и непрегледни соништа за слободата на Македонија, одеднаш се нашол во еден безвоздушен и бестелесен национален простор. Земјата му е поделена. Тој затоа и во прославата на годишнината од поделбата на Македонија отишол со 1.800 комити во Солун и во здравницата извикал „пијам за слободна, обединета, независна и силна македонска

држава“. Тогаш офицерите ги извадиле сабјите и генералот им рекол: „Застанете! Погледнете надвор колку луѓе има“. Тој на некој начин е еден од ретките личности, покрај солунските атентатори, кои ги сметам за икони на Македонија. Сандански, исто како и нив, е еден од ретките, не само во Македонија, туку и во целата светска историја, кога се работи за националното ослободување на својата земја и на својот народ, кој ја презрел дури и опасноста од смртта. Сандански имал дојава од неговите блиски, како Горче Петров, Петар Поп Арсов дека неговата маршрута кон Неврокоп, каде што тргнал, веќе била објавена во врховистичките кругови и може да му постават заседа и да биде ликвидиран. И покрај сето тоа тој тргнал. Монодрамата ја завршив со една параболна метафора. Сандански, на собраните луѓе им вели: „Уште ги нема. Ќе ги чекам тука. Не ги чекам нив, го чекам куршумот. Куршумот ми е кај нив“. Значи Сандански го посакувал својот физички крај, бидејќи веќе немал идеали.

■ **Зошто монодрамите ви се предизвик?**

ТЕМЕЛКОВСКИ: Ако некој пред 30 години ми речеше дека ќе правам монодрами, ќе се насмеев. Јас сум уметнички урбан тип. Сакам на сцената да играм со многу партнери. Сакам да има епски претстави. Но, кога ги прочитав биографиите на нашите големи личности како Вапцаров, Рацин, Јустинијан Први, Филип Втори, Сандански... си реков дека можеби е добро и можеби треба да одвојам еден дел од својот уметнички живот за да ги направам овие проекти и преку сценските изведби да се афирмира нашето национално, културно и револуционерно движење, бидејќи на нивните коски, на нивната трансфузија се создала државата. Денес има парадоксални појави, во некои амбасади во Македонија некој амбасадор организирал крводарителство. Ќе се боцнат пред камерите. Прво ќе пролеат 2.000 тони крв во различни делови во светот, а потоа пред камери ќе даваат по 20-30 грама крв. Нашите национални икони, нашите херои, ја дадоа целата своја крв. Нив ги доживувам како луѓе кои ја извршиле

најголемата трансфузија за својата земја. Целата крв ја посветиле на својата земја, на својот народ. Тие мотиви можеби ме привлекоа, тој гнев, револт. Во 70-тите години на минатиот век беше ерес да се говори за Сандански, за Гоце Делчев, за нашите востанија и тоа можеби ме предизвика уметнички да ги преточам во сценски ликови и да ги прикажам пред пошироката публика, овде и во странство.

■ **Повеќе години сте уметнички директор на најзначајниот театарски фестивал во Македонија, „Војдан Чернодрински“. Во добар правец ли се движи театарот во Македонија?**

ТЕМЕЛКОВСКИ: Театарот во Македонија од година во година оди во нагорна линија, како од квалитативен, така и од квалитативен аспект. За разлика од времето кога една генерација се вративме во Скопје, бидејќи ние студиравме во странство, театарот сега е на многу завидно ниво и тоа во пошироки рамки.

■ **Дали уметноста и уметникот треба да бидат ангажирани?**

ТЕМЕЛКОВСКИ: Постојано треба да бидат ангажирани, од на пазар до големите остварувања.

■ **Како е денес да се биде актер во Македонија?**

ТЕМЕЛКОВСКИ: Не знам како ќе прозвучи ова, но морам да го кажам. Ние бевме понижени. Јас и другите првенци на театрите до 2006 година имавме плата нецели 19 илјади денари. Кон крајот на 2006 година кога дојде на чело Владата која и денес ја предводи Македонија, во огромен процент ни се зголемија платите. Мојата плата стана 43.000 денари. Пред да влезам во пензија имав 47.000 денари. Овие не ми се суштествени бидејќи спаѓам во видот уметници на кои материјалните добра им се значајни, но не и пресудни за идејата. Но, сметам дека е чесно да го кажам ова. Со доаѓањето на новата влада ние се почувствувавме победоносно.

■ **Дали лудилото е благослов во театарскиот занает?**

ТЕМЕЛКОВСКИ: Лудилото е благослов, секако. Но, кога велам лудило, не мислам на будали луѓе. Лудилото е и обврска, тоа е составен дел на театарскиот занает. Уште Максим Горки има напишано „на лудоста од храбрите ние ѝ пееме песна“. Значи лудоста на уметниците е опеана и во поезија и во проза. ■

НАЈВИСОКОТО ОДЛИКУВАЊЕ НА ФОНДАЦИЈАТА
„МЛАДЕН СЕЛАК“ ЗА МАКЕДОНСКИ НАУЧНИК

ПАВЛЕ МИТРЕСКИ ГО ДОБИ МЕДАЛОТ „МИХАЈЛО ПУПИН“

Михајло Пупин го финансира леењето на најголемата камбана на Балканот, поставена на камбанаријата на црквата „Света Богородица - Перивлепта“, која и денес одзвонува во слава и во чест на големиот научник и добротвор, вели Митрески

Разговараше |
Невена Пойовска

Михајло Пупин како научник, истражувач, но и како личност што имала големо значење во општествено-политички план постојано будел интерес кај истражувачите, научниците, патописците. Еден од истражувачите што мошне темелно се занимава со ликот и со делото на Пупин е пензионираниот професор на Битолскиот факултет, Павле Митрески, кој живее во Охрид, кому неодамна му беше врачен медалот „Михајло Пупин“, највисоко одликување на Фондацијата „Младен Селак“ од Србија, востановено во 1979 година.

■ **Признанието „Михајло Пупин“ го добивте за Вашето сестрано истражување за потеклото и за творештвото на светски познатиот научник Михајло Пупин...**

Митрески: Признанието, во името на Здружението за почитување на ликот и на делото на Пупин од Белград, Република Србија, ми го врачил Милан Божиќ, кој дојде во Охрид и за кого охридско-струшкиот крај е центарот на христијанството, а јас научно докажав дека предците на Михајло Пупин се од овој крај.

■ **Во таа пригода накратко го претставивте цивилизациското значење на пронајдоците на Михајло Пупин и се задржавте на неговото значење за општеството во времето во кое живеел...**

Митрески: Истакнав неколку клучни моменти од биографијата на Пупин. Тој како личен пријател на американскиот претседател Вудро Вилсон ја напишал првата Декларација за правата на малите народи. Учествовал на Мирната конференција во Париз, по Првата светска војна, каде што, како дел од екипата на тогашниот српски премиер Милан Пашиќ, се залагал за правата на Македонците и, практично, барал автономија на Македонија. Ја формирал Фондацијата „Олимпија Пупин“, преку која стипендирал студенти од Охрид и од Струга, а со негова донација ја подигнал една од доминантните згради во стариот дел на Охрид – сега управната зграда на Завод и музеј.

■ **Михајло Пупин има донирано и камбана во Охрид. Кажете ни поопширно за неговата добротелска активност?**

Митрески: Михајло Пупин го финансира и леењето на најголемата камбана на Балканот, во Љубљана, поставена на камбанаријата на охридската црква „Света Богородица - Перивлепта“, која и денес одзвонува во слава и во чест на големиот научник и добротвор.

Откако станува славен и познат научник, но истовремено и многу богат, бидејќи неговите научни откритија и нови патенти од година во година му носеле големи приходи, дел од тие пари Пупин почнал да ги подарува за добротворни цели. Со сопствени средства формирал специјален фонд за стипендирање сиромашни деца од Македонија, а фондот ѝ го посветил на својата мајка Олимпијада. Овој фонд бил наменет само за школување деца од Македонија, а износот на средствата растел од година во година. Еден од учениците што добивал Пупинова стипендија бил и охриданинот Благоја Ивановски – Жура. Тој во својата автобиографија потврдува дека добивал стипендија од Фондацијата на Пупин како најдобар ученик.

Кога по вторпат, по Првата светска војна, односно во 1921 година, ја посетува Југославија, Пупин решава да се изгради нова камбанарија и да се излее голема камбана што ќе се постави во Светоклиментовата црква во Охрид. Камбаната ја порачал преку својот пријател д-р Нико Жупанчиќ во Љубљана. Тежела 2.300 килограми, а била донесена во Охрид во јуни 1923 година. За тоа на 6 август 1923 година, во весникот „Јужна Свезда“, кој излегувал во Битола, меѓу другото, пишувало: „Во старославниот историски град Охрид, на бедемот на свети Климент, свони денес најголемата камбана на Балканскиот Полуостров, чиито звуци со векови ќе ги потсетуваат идните генерации“.

■ **Со Вашите истражувања го покажувате потеклото на Пупин од овие краишта?**

Митрески: Со голема сигурност се потврдува дека Пупиновите предци потекнуваат од корчанскиот регион, кој денес се наоѓа во Република Албанија. Овој регион од над триста години е познат како областа Москополе бидејќи градот Москополе бил главен град. Овој град се наоѓа на јужниот брег од Охридското езеро, меѓу Корча, Подградец

и Преспа. Коренот на Пупин е од едно село покрај Преспанско Езеро, податок зачуван како запис во турски тефтер од 1568 година. Потомците оттука му се селат во Нича, Албанија, оттаму се преселуваат во Струшко, Горна и Долна Белица и во Вевчани, оттука продолжуваат и се задржуваат во Идвор, Банат, кај Панчево.

Најстариот податок за презимето Пупин, односно семејството Пупин, се споменува во 1568/1569 година и тоа сега веќе во непостојното село Скочена, кое припаѓало на нахијата Преспа, а во санџакот Горица, односно денешна Корча.

■ **Како дојдовте на идеја да пишувате за научникот Пупин?**

Митрески: Кога решив да пишувам за општественото дело на Михајло Идворски Пупин, бев свесен дека ќе се судрам со два главни проблема: трагање по оригиналната архивска граѓа, проучување на огромната домашна и меѓународна објавена литература и со досегашното сознание во науката дека предците на Пупин потекнуваат од Банат, Република Србија, а посебно и поради фактот што Пупин секогаш лично се изјаснувал како Србин, што е и нормално. Тоа се знае не само во потесниот балкански регион,

туку и пошироко во светот. Поради тоа свесен сум дека многу учени луѓе и обични граѓани не само во Србија, па и во Македонија, туку и во целиот свет, ќе бидат, некои пријатно, а некои непријатно изненадени од моето пишување.

На свеченото врачување на медалот присуствуваше и еден од потомците на Пупин од Вевчани, Стефан Пупиноски, кој живее во Белград, а кој ја отстапил својата кука во Вевчани за подигнување на Спомен-собата на Михајло Пупин. Во Вевчани и денеска живеат повеќемина со презиме Пупиновци, односно по вевчански - Пупиној. ■

Со секој купен број на „Република“ добивате попуст од 50 денари за кино-проекции во „Милениум“

попуст
50
денари
важи од 20.11. - 26.11.2015

КИНО МИЛЕНИУМ 3D

АТРАКТИВНА ТУРИСТИЧКА АЛТЕРНАТИВА ЗА ВЕНЕЦИЈА

ТРЕВИЗО, ВИСТИНСКА ИТАЛИЈАНСКА УБАВИНА

Префинетото гратче Треviso, во модниот свет е познато како седиште на „Бенетон“, меѓу гастрономите како седиште на добра храна и пијалок, а меѓу архитектите и историчарите важи за рај во кој на мал простор може да се види целата историја. Во овој град туристите можат да се восхитуваат на елегантната чаршија која има посебен шарм на секое коше

Пишува | Јана Јосифоска

Во северниот дел на Италија, во областа Венето, се наоѓа атрактивното гратче Треviso. Оддалечено е на само 20 минути од центарот на Венеција. Кога ќе стапнете во Треviso имате чувство дека сте во сосема нов свет. Тој ве води во целосно ново доживување. Не се работи само за визуелното доживување, иако Треviso одушевува со прекрасни куќи чии балкони гледаат на бројни канали, со црковни кули кои надвиснале над покриви од теракотата и со бројни кафулиња чии маси и столови се расфрлени по поплочените улици – туку поради изостанокот на толпите туристи кои прават гужва и бучава.

Префинетото гратче Треviso во модниот свет е познато како седиште на „Бенетон“, меѓу гастрономите како седиште на добра храна и пијалок, а меѓу архитектите и историчарите важи за рај во кој на мал простор може да се види целата историја. Во овој град туристите можат да се восхитуваат на елегантната чаршија која има посебен шарм на секое коше.

ВЕНЕЦИСКА УБАВИНА, НО РАЗЛИЧЕН ДУХ

И Треviso како и останатите градови во областа Венето, лежи на вода. Низ него течат две реки, Ботенига и Сила, а градот е полн со симпатични мостови и со мали канали.

За оние што сакаат да го посетат овој италијански бисер, поволна можност е тоа што од Скопје може да патувате со директни авионски линии. Нискобуџетните авиокомпанији имаат билети со прифатливи цени. Најевтините се движат од 15 евра па нагоре. Интересно е тоа што градот е познат по малите и удобни хотели, а не по луксузните од пет ѕвезди.

Тука живеат учтиви луѓе, а во центарот доминира катедра-

лата „Дуомо“, опкружена со одбранбени бедеми и средно-вековни вили. „Дуомо ди Треviso“ е катедра посветена на св. Петар. На почетокот била мала црква, а подоцна се доградени две капели. По неколку реставрации единствено влезната врата останала во изворен облик. Оттаму почнува улицата „Борго Кавур“, која води до музејот „Луиджи Баило“, во кој се чува археолошката колекција која најдобро го покажува бурното минато на градот, но и интересни уметнички галерии со дела на венециските уметници.

Минатото оставило трага на целата провинција, па посетителите можат да бираат патување во минатото: од Првата светска војна, преку ренесансната архитектура и средниот век, па сè до Римската империја.

Во 14 век, Треviso своеволно се предал на управата на Венеција, со што станал прва поголема аквизиција на Серенисима на копно. Тоа било добра одлука, бидејќи е основан Универзитет кој го посетувале уметници како што е Томазо да Модена и писатели како Данте Алигиери, а до Треviso можело да се стигне со брод од Венеција.

Градот го зазел и Наполеоновиот генерал Мортијер, кој себеси скромно се прогласил за војвода од Треviso. Го освоиле и Австријците, но граѓаните ѝ останале верни на Венеција, па во 1848 година се побуниле и го исфрлиле австрискиот

гарнизон од градот. Меѓутоа, навистина се ослободиле дури кога станале дел на Кралството Италија во 1866 година.

Во Првата светска војна Треviso бил стратешки важен заради близината на првата линија на фронтот со австроунгарската војска кај Виторио Венета, каде што се водела пресудната битка.

Во периодот на Втората светска војна во Треviso се наоѓал голем концентрационен логор со партизани и со граѓани доведени од Југославија. Стариот дел на градот е целосно урнат во бомбардирањата на сојузничките сили.

СВЕТСКИ ПОЗНАТО ТИРАМИСУ И КАФЕ НА „ПЛАЦА ДИ СИЊОРИ“

Едно од главните обележја на овој град е катедралата Сан Николо – најголемата црква во овој регион. Внатрешноста на црквата е богата со прекрасни скулптури, со огромен олтар и со оргули кои се слушаат секоја недела кога се одржува миса.

Најпозната туристичка атракција во Треviso е таканаречената „Фонтана со гради“ од 16 век. Плошадот познат како „Пiazza dei Signori“ некогаш бил седиште на градските татковци, а денес во палатата „Тренченко“ може да се пие вода или кафе од градите на скулптурата. Во минатото од тие гради три дена во годината можело да се пие вино, црвено или бело, во зависност од одлуката на градоначалникот. За жал, оваа практика е прекината со падот на Венеција во 1797 година, што било дополнителна причина жителите да го мразат Наполеон.

Во Треviso има доста ресторани со одлична понуда кои нема да ве остават со празен џеб. Овде со пијалок и бесплатни грицки послужуваат и топла насмевка за своите муштерии. Она што никако не смеете да го пропуштите, секако, е светски популарниот деликатес – тирамису, направен по оригинален рецепт.

Можеби во градот нема многу знаменитости кои треба да се посетат, но токму со таква релаксирана агенда вистински ќе го доживеете посебниот дух на ова гратче. ■

ТАМАРА ТОДЕВСКА

ПОДОБРО ВТОРА, ОТКОЛКУ ЗАБОРАВЕНА

Разговараше | Марина Косићовска

Прв, па „машки“ концерт за Тамара Тодевска. Пејачката на 27 ноември, во петок, ќе ги собере на една сцена своите музички пријатели и соработници, а во една сала својата верна публика. Во

„Борис Трајковски“ ќе се пее најдоброто од неа од овие 15 години. Како што самата најдобро кажа - Кога ќе се соберат толку многу убави души на едно место, сешто може да се случи!

■ Прв солистички концерт по 15 години. И тоа не се, како во многу случаи, празни години, туку напротив, ти си една од најплодните македонски пејачки. Зошто чекаше досега?

ТОДЕВСКА: Чекав... Хм, па, може да се нарече чекање, затоа што јас сакав да биде совршено! Еве, да ја земеме за пример една Адел, која е маестрален вокал! Таа стапи на сцената 2006 година, пред четири години настапи на „Британските награди“ и по тој настап како експлозија одекна сè одеднаш, па потоа дојдоа концерти, турнеи и слично... Понатаму ми е, сакав да се крчка на тивко, за да се добие она финалното што ќе ви биде претставено на 27 ноември!

■ Публиката те познава како оригинална, посебна, своја. Тоа се очекува и од концер-

...

Најбитно од сè е тоа дека преку моите песни им будам на луѓето некоја емоција, им давам надеж, ги развеселувам, им порачувам да бидат свои и таков фидбек и добивам!

тот – нешто поинакво. Што ќе биде она специфичното и различното по кое ќе се памети и зборува концертот на Тамара?

ТОДЕВСКА: Специфично ќе биде тоа што многу убави енергии ќе се спојат на едно место! Кога ќе се соберат толку многу убави души на едно место, сешто може да се случи! Ќе се забавуваме, ќе играме, па и по некоја солза ќе капне, баш како во еден живот.

■ Имаше кратка пауза кога те немаше на сцената, некаде по настапот со Врчак и Гада на „Евровизија“, но подоцна се врати и растури. Соработките со Билбилов и со Џамбазов те закотвија на врвот на топ-листите, но на второ место по фестивалите. Те нервираше тоа?

ТОДЕВСКА: Воопшто! Па, подобро ми е да бидам втора, а

Многу убави енергии ќе се спојат на едно место! Кога ќе се соберат толку многу убави души на едно место, сешто може да се случи! Ќе се забавуваме, ќе играме, па и понекоја солза ќе капне, баш како во еден живот

моите песни и ден-денес да се вртат по ТВ и по радиоканалите, и да бидат толку споделувани на социјалните мрежи, отколку да бидам прва, и таа песна да замре и да се заборави...

■ Беше дел од ревијалниот дел на Скопскиот фестивал. Значи ли тоа дека нема веќе да се натпреваруваш и да пробаш да го освоиш тоа прво место?

ТОДЕВСКА: Ако имам добра песна и ако сите играат фер плеј, со задоволство ќе се појавам! Јас и онака го имам добиено првото место, а тоа е од моите обојаватели! Мене ми е драго што тие ги чуваат моите песни во мобилните телефони и ги слушаат додека одат на училиште, на прошетки, на забави! Најбитно од сè е тоа дека преку моите песни им будам на луѓето некоја емоција, им давам надеж, ги развеселувам, им порачувам да бидат свои и таков фидбек и добивам!

■ Ова беше твоја година. Колку си задоволна од албумот? Беше баш како што очекуваш или?

ТОДЕВСКА: Кога станува збор за албумот, можам да кажам дека е совршено дело! На сите детали се работеше и се снимаше долго време! На самиот крај излезе еден квалитетен носач на звук, кој верувам дека ќе се слуша со години! А кога сме кај тоа дали оваа година беше моја, па чекајте малку, до крајот на годината имаме уште еден месец, сè може да се случи! (се смее)

■ Прва асоцијација на тебе за Џамбазов е спиењето. Вели, легнува во 5 часот наутро кога надвор е темница и се буди во темница, во 6 часот

попладне. Се смени ли тоа после мажачката? Или подобро, што се смени кај тебе откако стана госпоѓа?

ТОДЕВСКА: Точно е дека сум голема спанка, обожавам да спијам, но тоа не го правам зашто сум разгалена или не знам што. Знаете, ние што се занимаваме со оваа работа, знаеме да останеме во студио и до 7 часот наутро, некогаш се случува да не спијам и по 20 часа, кога имам снимање на некој спот. Напорно е, а мене ми треба одмор, ама кој да ме сфати. (се смее)

■ Кога го договаравме ова интервју, побаравме помош баш од Џамбазов. Тој ни рече дека полесно би го договорил Путин, па дури и ни го „договори“, хотел „Карпош“ во 12 часот. Зошто избегнуваш да даваш изјави за медиумите?

ТОДЕВСКА: Тоа не е моја вина, кога добриот новинар сака да добие некоја приказна и да говори некого, наоѓа каков било начин за да го направи тоа! Ако не му успева, тоа значи дека

не е за таа работа! Кога немам нешто да кажам за некоја моја нова песна, музички спот или за некој проект, немам потреба да се појавувам и да правам муабет дали некому му прилега да носи црна кошула со бело сако и слични работи! Мислам дека се разбравме!

■ Од друга страна, ретко кога реагираш ако некој пишал некоја шпекулација или невестина за тебе. Но, кога ќе се налутиш, дознаваат сите. Многумина од македонската публика уште ти држат за зло што пред настапот на Тијана на „Евровизија“ малку остро реагираше на „Фејсбук“. Што те изнервира толку?

ТОДЕВСКА: За првиот дел од прашањето ќе ти кажам само дека „во шоу-бизнисот нема лоша реклама“. Колку што е поголема фотографијата во весникот толку подобро, и така никој не посветува многу внимание на текстот. А за вториов дел не би сакала ама баш ништо да искментирам, фала!

...

Кога нешто работам, го давам максимумот за да изгледа тоа на крај баш онака како што сум го замислила на почетокот!

■ Сите што те познаваат или пак требало да соработуваат со тебе, најдврсто се согласуваат во една работа – дека доцниш. Кој ти изреагирал најлошо поради оваа твоја, нема да ја речеме навика, зашто веќе е карактеристика?

ТОДЕВСКА: Не знам дали ова беше интервју или некоја дисциплинска мерка кај професор зашто спијам или пак зашто доцнам. Секоја приказна има две страни!

■ Но, исто така, сите се согласуваат дека кога нешто сакаш, за тебе нема граници. Силна, енергична, единствена. Мислиш ли дека мајчинството ќе те потсмри или напротив, ќе ти даде дополнителна енергија и ќе го разбуди, можеби, подзаспаното дете во тебе?

ТОДЕВСКА: Детево во мене не спие и никогаш нема да се успие! Кога нешто работам, го давам максимумот за да изгледа тоа на крај баш онака како што сум го замислила на почетокот! ■

Спектакуларен ДИГИТАЛЕН БИЛБОРД

ПРВ ИНТЕРАКТИВЕН OUTDOOR МЕДИУМ ВО МАКЕДОНИЈА

на Плоштад Македонија, Скопје

MEDIA CITY
ADVERTISING

00389 2 3100010
office@mediacity.mk
www.mediacity.mk

ЕСЕНСКИ ТРЕНДОВИ ЗА ДЕЛОВЕН ИЗГЛЕД

Ако барате нови парчиња облека, кои би биле совршени за деловен изглед, но и доволно модерни за да го избегнете сериозниот начин на облекување, ви нудиме неколку интересни предлози

Линијата на парчиња облека со која деловниот стил може да добие сосема ново значење се движи од шик панталони, до совршени црни фустани. Може да бидете

модерна, но и понатаму да бидете конзервативна во канцеларијата. Само треба да знаете кои трендови се дозволени, а кои треба да ги оставите за по работа.

МИНИМАЛИЗАМ

Чисти линии и едноставни силуети на минимализам се совршени за секое деловно опкружување.

ПРЕНАГЛАСЕНИ РАМЕНА

Пренагласените рамена повторно се хит оваа есен. За да го практикувате овој тренд во прв план, другиот дел од вашиот изглед треба да биде едноставен.

СЛОЕВИТОСТ

За да го усовршите овој стил за есента, останете во истата палета на бои бидејќи така ќе изгледате полуксузно. Модните додатоци треба да бидат поедноставни, а ткаенините лесни.

ФУСТАНИ ПРЕКУ ПАНТАЛОНИ

Не отпишувајте го овој тренд, може да изгледа многу шик. Само внимавајте ткаенините да не бидат крути, туку да бидат меки, бидејќи сакате да изгледате отпуштено и едноставно, а не исфорсирано.

ПАНТАЛОНИ СО ШИРОК КРОЈ

Можеби еден од најпопуларните трендови за сезоната есен-зима 2015 година, широките панталони, едноставно, мора да ги имате во својот орман. Долги или до глужд, шарени или еднобојни, постојат многу варијанти на овој тренд и сигурно ќе пронајдете еден што ќе одговара на вашиот стил.

ПЛЕТЕН ЕЛЕК

Плетен елек врз ролка е, едноставно, неодоливо. Еден совет: Избегнувајте карирани елеци. На овој тренд најмногу одговараат крем елеци. ■

ШАКИРА

Целосно име:
Шакира Изабел
Мебарак Рипол

Родена:
2 февруари, 1977 (38 г.)
Баранкила, Колумбија

Живее во:
Барселона, Шпанија

Професија:
пејачка, текстописец,
музички продуцент,
танчарка, претприемач

Активна од:
1990 година

Партнер:
Жерард Пике (од 2010)

Деца: 2

Шакира е колумбиска пејачка, текстописец, танчарка, продуцент... Таа е родена и порасната во Баранкила, каде уште од

училишна возраст почнала да се занимава со латинска, арапска и со рокенрол музика и со стомачен танц. По комерцијалните неуспеси со нејзините први студиски албуми, Magia и Peligro, во почетокот на 1990-тите години; сепак, таа стана позната во Латинска Америка со албумите Pies Descalzos (1996) и Dónde Están los Ladrones? (1998).

Шакира има добиено многу награди, меѓу кои и пет „Ем-Ти-Ви“ видеомузички награди, две „Греми“ награди, осум латински „Греми“ награди, седум „Билборд“

музички награди, 28 латински „Билборд“ музички награди како и номинација за „Златен глобус“. Таа има своја звезда на Булеварот на славните и има продадено повеќе од 70 милиони албуми и 125 милиони синглови ширум светот, што ја прави најпродаваниот латински изведувач на сите времиња, по Хулио Иглесијас и Глорија Естефан. Во 2014 година, таа се најде на листата на 58. најмоќни жени во светот според магазинот „Форбс“. Во јули 2014 година, Шакира стана првата личност што достигна 100 милиони следбеници на „Фејсбук“. ■

Цитати:

- „Еден добар мирис треба да има одредена карактеристичност што ќе ги натера луѓето да го идентификуваат мирисот со вас.“
- „Не можете да постигнете нешто во животот без и мала доза на пожртвуваност.“
- „Мора да се борите за да си го заработите вашето место во овој живот.“

Преод | Ана Цвешаноска

ШТЕДИ СЕКОЈ ВИКЕНД

Акцијата трае од 20.11 до 22.11.2015

TINEX

СЕКОЈ ДЕН
СО
ВАС

ПРАЗ сноп 1/20 -40% 130,- СТАРА ЦЕНА 220,-	ПЕЧЕНИЦА свинска 1кг. РИМЕС -12% 320,- СТАРА ЦЕНА 364,-	ФИЛЕ пилешко 800гр. PERUTNINA PTUJ -10% 245,- СТАРА ЦЕНА 275,-
СВИНСКИ БУТ без коска 1кг. -11% 216,- СТАРА ЦЕНА 245,-	КАШКАВАЛ мешан 1кг. ИДЕАЛ ШИПКА -11% 330,- СТАРА ЦЕНА 372,-	СИРЕЊЕ кравјо 1кг. МАЛЕШЕВСКО -13% 213,- СТАРА ЦЕНА 245,-
СВИНСКА ПЛЕШКА 1кг. -24% 52,- СТАРА ЦЕНА 69,-	БОНБОНИЕРА 200гр. BAJADERA -15% 215,- СТАРА ЦЕНА 254,-	ВИНО Sauvignon Blanc 0.75л. SKOVIN -33% 219,- СТАРА ЦЕНА 329,-
СВИНСКИ РЕБРА 1кг. -11% 216,- СТАРА ЦЕНА 245,-	СВИНСКИ КРЕМЕНАДЛИ 1кг. -15% 221,- СТАРА ЦЕНА 259,-	

Понудата на свежо свинско месо може да се најде во сите Тинекс месарници - Супер Тинекс: Кончар, Првомајска, Зебра, Драмски, Млечен, Годел, Злокуќани, Катна гаража јужен булевар, Охрид, Куманово. Тинекс маркети: Карпош 3, Центар 2, Стара тв, Прилеп, Охрид летница, Битола 2, Кавадарци, Кочани

НАЈДОБРО и НАЈЛЕСНО РЕШЕНИЕ за ЕФИКАСНО ЛЕКУВАЊЕ на долготрајни инфекции на дишните патишта кои не реагираат на вообичаената терапија

СПЕЦИЈАЛИСТИЧКА ДИЈАГНОСТИЧКА ЛАБОРАТОРИЈА

avicena

Совршенството ни е во крвта

PNEUMOSLIDE

Тест за истовремено откривање на 9 видови бактерии и вируси –
причинители на најчестите инфекции на дишните патишта
кои не се откриват со класични методи!

Зошто PNEUMOSLIDE?

- Точно и брзо откривање на причинители на невообичаени инфекции
- Можност за најсоодветно лекување
- Се скратува времетраењето на болеста
- Се спречува развој на компликации
- Со само еден тест, резултати уште истиот ден!

ИДЕНТИФИКАЦИЈАТА НА ПРИЧИНТЕЛОТ Е КЛУЧНА ЗА СООДВЕТНО ЛЕКУВАЊЕ

2013/14
Superbrands
Macedonia's Choice

Локација 1 - Комплекс Македонија (спроти Алумина)
Бул. 8 Септември бр.2, лок.1, Скопје
тел: 02 3179 001; факс: 02 3177 130
моб: 075 211 406; lab@avicenalab.com.mk

Локација 2 - нас. Аеродром (Т.Ц. Три Бисери)
Бул. Јане Сандански бр.7 лок. 4
тел: 02 24 77 345; факс: 02 24 77 347
E-mail: lab2@avicenalab.com.mk

www.avicenalab.com.mk

ВНЕСЕТЕ КРЕАТИВНОСТ ВО ДОМОТ СО ПОМОШ НА НАЛЕПНИЦИ ЗА НА СИД

Со оглед на тоа што уредувањето на домот е постојан предизвик, константно се смислуваат нови начини што би помогнале секој да си создаде свое катче за уживање. Со самото тоа сидовите претставуваат најинтересното платно за декорирање.

Изминативе години налепенниците за на сид се едни од најпопуларните и најмодерните компоненти на уредување на внатрешноста, но и на надворешноста на домот. Налепенниците имаат неверојатна способност да го освежат просторот во собата создавајќи илузиски ефект и се вистински шлаг на тортата при декорирање на собите. Во 2015 година во тренд се оригинални мотиви, кои сè уште ги маѓепсуваат набљудувачите. Едноставниот начин на лепење на сидот овозможува самостојна работа за секого, а во многу случаи може да ви помогнат да скриете некои оштетувања на сидовите. Примената не е ограничена само на сидови, туку може да се поставуваат и на шкафови, на врати, на огледала или на фрижидери.

Промената на внатрешноста во модерен дизајн не мора да се однесува само на дневната соба, туку може да се прави и во спалната и во детската соба, но и во вашата канцеларија во која поминуваат најмалку осум часа дневно. Можностите се многубројни. Можете да одберете дури и сидни налепенници во боја и тоа со кој било мотив. Доволно е да залепите барем една од нив и целосно да ја промените атмосферата во вашиот простор. ■

И КУЧИЊАТА МИНУВААТ НИЗ ПУБЕРТЕТ

Пубертет кај мажјаците почнува околу петтиот месец од животот и трае до деветтиот или до десеттиот месец, а кај некои кучиња дури и подоцна. Во тој период може да забележите промени во однесувањето кај вашиот миленик, кои се изразуваат така што станува непослушен, води инает и сака самостојност, токму како и тинејџерите.

Додека е во пубертет ќе ви изгледа дека воопшто не ги слуша вашите команди, а на возраст од девет месеци може да покаже и агресивно однесување.

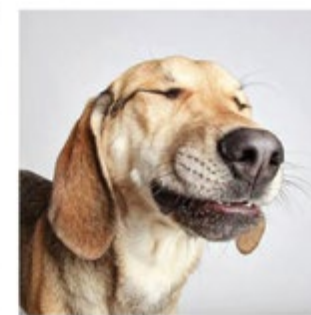
Но, треба да имате на ум дека сето тоа е дел од растењето на вашиот миленик.

Затоа е важно во тој период да му посветите доволно внимание бидејќи во спротивно, по излегувањето од пубертетот кучето ќе остане непослушно и своеглаво.

Женките влегуваат во пубертет или во полна зрелост околу шестиот месец и тој период трае сè до 24. месец. Ова секако зависи од расата, па така и траењето на пубертетот кај женките не е ист.

Иако мажјаците веќе на возраст од четири месеци покажуваат заинтересираност за своите врсници, тоа всушност претставува само психички нагон бидејќи кучето на оваа возраст не е зрело за оплодување.

РАБОТИ ШТО НЕ СТЕ ГИ ЗНАЕЛЕ ЗА КУЧИЊАТА

■ ПОГЛЕДНИ, ВООЧИ И РАЗМИСЛИ

Според истражувањата објавени во 2009 година на собирот на Асоцијацијата на психолози во Америка, кучињата може да бидат паметни како бебе од две години. Британската раса бордер коли се најинтелигентните кучиња, а некои раси може да разберат и до 200 зборови. Меѓу петте најпаметни кучиња се наоѓаат и пудлите, златните ретривери, германските овчари и доберманите.

■ КУЧИЊАТА ЧУВСТВУВААТ ЗАВИСТ

Кучињата знаат кога сме нерамноправни кон нив. Едно истражување спроведено во 2008 година покажало дека кучето знае кога е третирано полошо од друго куче што доведува до вознемиреност и љубоморен поглед кон кучето што добива подобар третман.

Исто така, забележано е дека одредени трикови изведуваат побавно доколку тие се единствените што не добиваат награда.

■ КУЧИЊАТА НЕ ЧУВСТВУВААТ ВИНА

Тажниот поглед во очите кога сопственикот ќе го искара поради нешто што направил, не е знак на вина туку негова реакција на вашето прекорување.

■ ПОСЛУШНИТЕ КУЧИЊА ЖИВЕАТ ПОДОЛГО

Едно истражување направено во 2010 година покажало дека послушните кучиња живеат подолго од агресивните и од непослушните, кои живеат побрзо и умираат порано поради забрзаниот метаболизам, кој ја создава енергијата за да прават работи што не им се дозволени.

КАКО ДА ПОДМЛАДИТЕ ФИКУС?

Ако на фикусот почнуваат да му паѓаат листовите, време е да се подмлади

Како што растат и стареат, поголемиот број собни цвеќиња ги губат долните листови и така оголеното стебло не изгледа баш најдобро.

Цвеќарите советуваат да се подмладуваат растенијата, а таков третман може да му направите и на омилениот фикус.

Подмладувањето всушност значи дека од горниот дел на растението треба да произведете ново и тоа на тој начин што на средина ќе направите специјален рез. За местото на резот може да изберете кој било дел од стеблото кој не е потеноч од молив, но и да не биде подебел од човечки прст. Засечете во вид на јазик и одозгора на таа „рана“ ставите зрно пченка за да не се затвори резот.

Околу резот замотајте влажна мешунка и потоа целата „операција“ завршете ја со обмотување на местото со тенка, проѕирна фолија која ја користиме во кујна. Фолијата зацврстете ја од горната и од долната страна. За околу три до четири недели на тоа место на стеблото треба да почне да се појавува корен, но бидете трпеливи.

Потоа внимателно отсечете го местото со новиот корен и засадете го на вообичаен начин. Добро би било фикусот да го прекриете со некоја проѕирна пластика некое време која одвреме-навреме ќе ја откривате на неколку минути. ■

ТАСТАТУРА НА ИДНИНАТА

Јапонската компанија **НЕЦ** направи паметен часовник, кој заедно со очила за виртуелна реалност ќе проектира тастатура на рака (подлакница) на лицето што го носи.

НЕЦ оваа електронска направа ја нарече **„арм кејпад“**, а во продажба ќе се најде в година. Јапонската компанија објавила и прво видео во кое прикажува како ќе функционира нивниот нов уред.

„Арм кејпад“, според зборовите на компанијата НЕЦ, најверојатно, ќе го користат професионалците како што се медицинските работници, луѓето во обезбедувањето и во производството.

За разлика од уредите што препознаваат глас, „арм кејпад“ ќе може да се користи и во бучни места.

„ЕПЛ МЕЦИК МАУС 2“

„Мецик маус 2“ е дел од најновата линија на дополнителната опрема на компјутерите „Мек“ со „мецик тракпад“, односно „мецик кејборд“. „Мецик Маус 2“ овозможува да се изведуваат едноставни гестови и ја олеснува работата со новите модели.

„Мецик маус 2“ го карактеризира нов дизајн, има можност за полнење на батериите така што е елиминирана употреба на традиционални батерии. Полесен е, има помалку подвижни делови благодарение на вградената батерија, односно оптималниот дизајн.

Сето ова му помага на „Мецик маус 2“ полесно да се движи, без отпор на површината на која работите. Неговата површина чувствителна на допир овозможува да се изведуваат едноставни гестови како што е префрлање меѓу веб-страниците и прелистување низ документите.

Глушецот не бара никакво посебно местење и е подготвен за работа веднаш по поврзувањето со компјутерот.

Спецификации

- * висина: 2,16 см
- * ширина: 5,71 см
- * длабочина: 11,35 см
- * маса: 0,099 кг
- * општо: чувствителен на допир

„ЛЕНД РОВЕР“
ГО ПРЕТСТАВИ
„ЕВОК КОНВЕРТБЛ“

АВТОМОБИЛИЗАМ

ПО ТРИ ГОДИНИ ПРИСТИГНА КАБРИОЛЕТОТ „ЕВОК“

По повеќе од три години исчекување на јавноста, „Ланд ровер“ и официјално реши да го пушти во сериско производство „ренџ ровер евок конвертбл“, кој е првиот кабриолет од оваа компанија и кој ќе се продава во повеќе од 170 земји во светот

Подготви |
Бојан Момировски

Отако беше претставен на Саемот за автомобили во Женева како концепт, **„евок конвертбл“** ги задржа основните елементи и контури на каросеријата, но место цврст покрив над главата сега има склоплив платнен покрив, кој со притискање на тастер се собира и се пушта за 18, односно 21 секунда. Тоа може да се направи и при возење со брзина што не надминува 48 километри на час.

Без разлика на бојата на каросеријата, мекиот покрив се нуди само во црна боја, а на купувачите им е ветаена звучна изолација, која е идентична со моделот со цврст метален покрив. За беспрекорна удобност на патниците при возење под отворено небо се грижат специјално направените насочувачи на воздух, кои се инсталирани на задниот дел од кабриолетот. Без разлика на тоа дали покривот е отворен или затворен, багажниот простор има капацитет од 251 литар.

Во случај на сообраќајна незгода и превртување на возилото, „Ленд Ровер“ вгради две алуминиумски цевки, кои за само 90 милисекунди од своите позиции во задниот дел од каросеријата се издигнуваат над главите на патниците и служат за заштита од посериозни повреди.

Тежината на **„евок конвертбл“** изнесува 1.936 килограми и во сериска опрема секогаш се нуди со дневни ЛЕД-светилки напред и одзади. Како опција може да се добијат и ксенонски или ЛЕД-светилки опремени со функција за приспособување.

Ентериерот на новиот кабриолет не се разликува премногу од моделот со цврст покрив. Место осум-инчен екран

на мултимедијалниот систем, сега се нуди 10,2-инчен екран чувствителен на допир, а, секако, тука е и новиот аудиосистем со 660 вати и со 12 звучници.

Покрај најновиот систем за активирање на воздушните перници и на алуминиумските заштитни цевки, кој во целост треба да ги отстрани сите несоодветни активирања при различни услови на патот, автомобилот стандардно е опремен и со систем за дистрибуција на силата на моторот, кој располага со четири режими на работа. Со овој систем корисникот добива оптимално уживање и подобро управување на **„евок конвертбл“**. Во стандардниот дел на опрема влегуваат и системите за асистенција при тргнување на нагорнина и спуштање на надолнина.

Почетокок на продажбата се планира за средината на следната година, а најавената почетна цена во САД за модел што го придвижува турбобензински мотор со четири цилиндра со 240 коњски сили изнесува малку повеќе од 50.000 долари. ■

Олимпијадата во Рио во 2016 година треба да биде шлагот на тортата за репрезентативната кариера на оваа генерација. Таа го заслужува тоа, има квалитет и сите заедно ќе се стремиме да ја оствариме целта

Разговараше | Бојан Момировски
Фото | Горѓи Личовски

Македонскиот ракометен репрезентативец и кружен напаѓач во Вардар, најверојатно, натпреварот со силниот клуб Барселона во рамките на Лигата на шампиони, ќе го следи од трибините. Мала е веројатноста тој да му се приклучи на својот тим, поради паузата што ја има по повредата што ја заработи пред еден месец. Но, со него или без него, тој верува дека неговите соиграчи, помогнати од гласната публика во „Јане Сандански“ ќе слават победа против каталонскиот гигант во кој настапува најдобриот македонски репрезентативец, Кире Лазаров.

■ Имаш повреда на рамото која те оддалечи од терените повеќе од еден месец. До каде е рехабилитацијата? Дали набрзо ќе се вратиш на терените?

СТОИЛОВ: Во вторникот, по едномесечна пауза, беше првиот мој тренинг со тимот. Засега сè оди како што треба. Еден месец работев да ги зајакнам мускулите на рамото околу таа повреда. На првиот тренинг сè помина во најдобар ред, се надевам дека така ќе остане и нема да се случи да треба да се оперирам. Верувам дека без поголеми маки ќе се вратам на стари патеки. Одлуката за ваков тип рехабилитација ја донесов во консултација со клупските

лекари и со специјалистите, бидејќи доколку се одлучев за операција ќе беше потребно подолг период за закрепнување, односно минимум четири месеци. Во таков случај нема да имам никаков проблем во иднина, но доколку се одлучев на таков чекор во овој период, кога има многу битни натпревари за Вардар и за репрезентацијата, ќе пропуштем голем дел од следните натпревари како со клубот, така и со селекцијата на Европското првенство во Полска. Сепак, одлучив да пробам да се вратам на терените во најкраток можен период. Во случај да биде потребна операција, тоа не бега и може да го направам на крајот од сезоната.

НА ДОБАР ПАТ СМЕ ДА СТИГНЕМЕ ДО ФАЈНАЛФОР

■ Имате одличен почеток во Лигата на шампионите. Колку Вардар е навистина силен оваа сезона? Во Скопје паднаа и големи екипи како Рајн Некар и Кјелце. Дали сте подготвени да го одбраните „Јане Сандански“ и од европскиот шампион Барселона?

СТОИЛОВ: Како што кажав многупати досега, мислам дека можеме да се носиме со секоја европска екипа од самиот врв. Секоја екипа што доаѓа во Скопје доаѓа со страв и со почит кон Вардар. „Јане Сандански“ е бастион кој тешко може некој да го освои. Ние, како екипа, од година в година растеме и созреваме. Претходните две години за влакно ни избега тој фајналфор. Не би сакал сега да коментирам или да давам прогнози дека оваа сезона сигурно ќе се пласираме, но, според тоа како почнавме и како одигравме во овие седум кола досега, реално е да се најдеме на завршниот турнир во Келн. Да продолжиме со добрите игри како досега, на добар пат сме и се надевам дека ќе го оствариме тоа што сите го посакуваме.

■ Кои се дострелите на Вардар? Желбите се пласман на фајналфор, можеби и еден или два чекора повеќе. Што треба да се случи за да се оствари тоа?

СТОИЛОВ: Мораме да ги анулираме грешките, како и оние бранови горе-долу во формата што ги имаме од натпревар во натпревар, па дури и на еден меч. Одигравме фантастично во првите пет натпревари, се случи поразот од Колдинг на гостински терен. Колдинг воопшто не е слаба екипа, во јавноста се дигна фама дека данскиот тим беше последен во групата пред мечот со Вардар и дека сигурно ќе победиме, дека нема шанси да слават победа со нас. Но, сите играат ракомет во Европа. Колдинг е со искусни играчи во составот и, секако, го имаа домашниот терен како предност. Секој натпревар е приказна за себе и не

се знае како ќе се отвори натпреварот. Многу фактори зависат за да се оствари успех. И за последниот пораз од Барселона на гости - пред да почне сезоната некој да ти каже дека ќе изгубиш со еден разлика од Барса - ќе подадеш рака и ќе си речеш, готово. Сепак, како се одвиваше натпреварот, можеше да се случи да изгубиме и со далеку поголема разлика, но можеше и многу лесно да се случи да направиме сензација против европскиот шампион и да славиме победа. Таков е ракометот, непредвидлив. Се одвива во две-три насоки, до последен момент не се знае како може да заврши мечот. Примери за такво нешто има многу. Треба да се посмирени во дадени ситуации и заедно со публиката, мислам дека нема да имаме проблем против Барселона во Скопје.

Заедно со публиката, мислам дека нема да имаме проблем против Барселона во Скопје

■ Се зборува дека можеби екипата ќе има големи кадровски измени за следната сезона, најавено е заминување на Тоскиќ. Дали тоа значи дека Стоилов ќе добие поголема минутажа и ќе биде носител на играта во нападот или повторно клубот ќе се засили со некое странско име покрај Марсениќ?

СТОИЛОВ: Тоа не бил знаел да го кажам. Сепак, тоа е политика на управата на клубот. Сè уште нема никаква најава. Како што било досега, секогаш сме биле тројца пикери во тимот, а што се однесува до Алем Тоскиќ, голема штета е што си оди на крајот од сезоната. Одличен играч е, голем борец на теренот и штета што Вардар ќе го нема догодина, без разлика што е моја конкуренција и што игра на истата позиција.

■ Европското првенство во Полска започнува за два месеца. Дали ќе бидеш подготвен за репрезентативен настап со оглед на повредата?

СТОИЛОВ: Како што кажав, повредата е непредвидлива. Може да се повтори уште утре и тогаш веќе ќе морам да заминам под нож. Се надевам дека нема да дојде до тоа. Јас сум оптимист за сè и затоа одбрав да се вратам на терените на ваков начин. ЕП во Полска е голема шанса за нашата генерација, ова веќе го зборуваме со години и секоја година сме повозрасни и посериозни. Навистина мислам дека следното првенство е последната шанса за оваа генерација, со тоа што можеме да се пласираме на место кое води на квалификациски турнир за Олимпијадата во Рио во 2016 година, а потоа и на самата Олимпијада. Тоа треба да биде шлагот на тортата за репрезентативната кариера на оваа генерација. Дај боже да излезе сè како што треба, секако, треба да ни се поклопат и коцките. Оваа генерација го заслужува тоа, има квалитет и, секако, сите заедно ќе се стремиме да го оствариме тоа.

■ Групата е изворедно тешка со домаќинот Полска, апсолутниот шампион Франција и Србија. За пласман во следната рунда е потребно минимум една победа. Целта е победа над Србија или може Македонија да се носи со квалитетот и со другите две репрезентации?

СТОИЛОВ: Нормално е дека ако ни се укаже шанса, ќе се обидеме да победиме на секој натпревар во групата. Имаме играно со сите три репрезентации во минатото. Со сите можеме да се носиме, Полска ја имаме победено двапати досега во последните 5-6 години. Против Србија, исто така, имаме забележано победи. Кај нив има и откажувања од репрезентативниот дрес на некои клучни играчи и се паднати во формата. Групата е тешка, но мислам дека може да се игра со сите репрезентации и да се надеваме на победи, па дури и со актуелниот шампион Франција. Со Франција во Скопје одигравме солиден натпревар и видовме дека можеме да се носиме и бевме поразени само со еден гол разлика. На нивни терен кога Никола Карабатиќ не беше во игра, бевме изнедадени цело време. Карабатиќ е играчот што ја прави разликата. Со малку среќа, вториот круг кој е приоритет, е достиген. ■

ЧОКОЛАДЕН ТАРТ СО КАРАМЕЛА

СОСТОЈКИ:

За тесто ќе ви треба:

- 1 ¼ шолја брашно
- ¼ шолја мелени бадеми
- ¼ шолја какао
- прстофат сол
- ¼ шолја шеќер
- 120 грама путер
- 1 јајце
- 1 лажичка екстракт од рум

За карамела ќе ви треба:

- 1 ½ шолја шеќер
- ½ шолја вода
- ½ шолја млечна павлака за готвење
- 70 грама несолен путер

За чоколадна смеса ќе ви треба:

- ½ шолја млечна павлака за готвење
- 120 грама чоколада за готвење

ПОДГОТОВКА:

- Од сите состојки за тестото замесете тесто. Во зависност од тоа каков путер користите, можеби, ќе треба да додадете една или две лажици вода. Завиткајте го тестото во фолија и ставете го во фрижидер да се стегне. Извадете го од фрижидер, расукајте го и ставете го во тавче за тарт. Врз тестото ставете хартија за печење и врз неа ставете грав, лека или камења за печење. Печете на 200 степени 12 минути. Извадете го од рерна, тргнете ја хартијата и допечете го уште две-три минути. Оставете го да се олади во тавчето.
- Во сад ставете ги водата и шеќерот и вријте ги додека не добиете кафена боја. Тргнете го садот од рингла и додајте млечна павлака за готвење. Мешајте. Вратете го садот на рингла и гответе уште една-две минути. Повторно тргнете го од оган и додајте го путерот. Мешајте и додајте малку сол.
- Наполнете го тестото за тарт и оставете го во фрижидер четири-пет часа, или пократко во замрзнувач.
- Во садот за сос ставете ја млечната павлака за готвење и загревајте ја до зовривање. Во друг сад ставете ја чоколадата, полејте ја со павлаквата и мешајте додека не се изедначи смесата. Налејте ја врз карамелата и оставете го тартот во фрижидер уште два-три часа.

**GOOD
NATURE**

МЕДИЦИНСКИ ЧАЕВИ ПРЕМИУМ

Палетата на медицинските чаеви Премиум опфаќа производи, билни мешавини, за подобрување на различните состојби на организмот. Сите производи се изготвени по рецептури кои се внимателно одбрани и за чие дејство постојат податоци во традиционалната медицина, но и во современата фитотерапија.

Широкиот спектар на индикациски подрачја кои се опфатени со медицинските чаеви Премиум овозможува тие да бидат избор за сите кои ќе одлучат да користат чајни мешавини за свое подобро здравје. Чаевите се спакувани на практичен начин, во теглички, што воедно постапката за нивно приготвување ја прави многу едноставна.

Повеќе информации за палетата на медицински чаеви Премиум можете да најдете на:
www.goodnature.mk

**АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ**

Здравјешо пред сè
www.alkaloid.com.mk

#ВИСТИНСКОТЕМНО

WWW.ZLATENDAB.COM.MK